Published and distributed under permit (No. 781), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба адресувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
"LIBERTY"
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association. SINGLE COPY 4 CENTS

РІК XXVIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., СУБОТА, 6-го МАРТА 1920. ЧИСЛО 29. VOL. XXVIII. JERSEY CITY, N. J., SATURDAY, MARCH 6, 1920. No. 29.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ.

АНГЛІЯ КРИТИКУЄ ВІЛСОНА ЗА ВІДДАННЄ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ ПОЛЬЩІ.

В ноті до Вілсона Англія каже, що Вілсон сам нарушив принцип про самоозначеннє народів.

ВАШІНҐТОН, 4. марта. — У вимінних нотах в справі адрійського питання Велика Британія заатакувала президента Вудрова Вілсона за се, що він сам нарушив принцип самоозначення народів, проголошений ним самим, віддаючи 3,500.000 Українців у Східній Галичині Польщі.

Коли президент Вільсон вислав 19. січня свою першу ноту до Англії і Франції в справі адрійської пристані Реки, протестуючи проти союзного трактовання адрійської справи, а ще більше проти ігнорования Злучених Держав, котрих не питається про опінію в справах адрійській і російській, союзники відповіли Вілсонови, що справа з Рекою є так замотана, що її годі інакше полагодити, лише на основі Лондонського Трактаку, проти котрого виступає Гілсон.

У відповідь на відповідь антанти Вілсон вислав другу ноту 10. лютого, в котрій загрозив, що вицофає з сенату мировий договір з Німеччиною і вицофаєсь взагалі з європейських справ, коли антанта не буде засягати опінії З... ...чих Держав в тих справах. В другій ноті президент Вілсон найбільше вдаряв на факт, що антанта хоче віддати Італії пас землі, що не годиться з принципами, за котрі Америка виступила до війни.

На сю ноту антанта відповіла, що президент сам признавсь в Парижи, що розвязка не може бути вдоволяюча, але антанта має робити всьо, що лежить в її силі. Союзники висловили в ноті своє здивованнє в приводу погрози Вілсона, і заявляють, що Велика Британія не робила такої погрози, хоч вона не годилась з президентовим нарушенням принципу самоозначення, коли він віддав Польщі 3,500.000 Українців у Східній Галичині, і 3,000.000 Німців Чехо-Словаччині.

Новорічні желання Швайцарії для України.

ВІДЕНЬ, 24. січня — Українська надзвичайна дипломатична місія в Швайцарії надіслала швайцарському політичному департаментови поздоровлення з приводу Нового Року. У відповідь на поздоровлення місія одержала слідуюче: „Федеральний Політичний Департамент має за честь повідомити Українську Надзвичайну Дипломатичну Місію, що її ласкава нота з 29. грудня 1919 одержана, і подякувати їй за желання, які вона висловила федеральному урядови з приводу Нового Року. Департамент ласкаво просить Місію передати українському урядови найліпші желання на Новий Рік і рівночасно просить Місію приняти запевнення його високої пошани". — Українським послом в Швайцарії є барон Микола Васильо, з Буковини.

„Україна є кублом шершенів для вояовників".

НЮ ЙОРК, 5. марта. — Гаролд Вілліємс, кореспондент тутешнього „Таймс-а", каже в кореспонденції з Новоросійська: „На одеськім фронті большевики нечаяно наступили і здобули Миколаїв і Херсон, але Україна є кублом шершенів для всіх воюючих. Хитрі селянські банди, що то в останних двох роках запізнались зі способами підїздового воювання, поважно загрожують большевикам на задах, а крім того на овиді появиться незабаром регулярна українська армія, котрої організацію уможливив чисто угодовий договір з Поляками".

УКРАЇНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ДОМАГАЄСЬ ПРИЗНАННЯ.

Українська місія в Лондоні предложила Раді Премієрів домаганнє визнати українську незалежність.

ЛОНДОН, через Канаду, 21. лютого. — Українська спеціяльна дипльоматична місія предложила найвисшій Раді Премієрів меморіял, щоби союзні держави признали українське правительство. В меморіялі місія просить антанту о економічну поміч для відбудовання краю. З півурядових жерел доводимось тут, що премієр Ллойд Джордж є прихильний Україні, та що українську справу може буде обговорюватись на засіданнях ради слідуючого тижня.

Посол Славінський на гостині в англійського посла.

ВІДЕНЬ, 24. січня. („Воля"). — В Празі, столиці Чехо-Словаччини, на забаву до англійського посла був запрошений, разом з иншими дипломатичними представниками, і голова української надзвичайної місії, посол Славінський. Передтим англійський і український посли обмінялись візитами. В звязи з сим говорять взагалі про поліпшеннє відносин Англії до України.

Грушевський у Празі, Винниченко у Відні.

ВІДЕНЬ, 24. січня. — Чутка про відізд на Україну Володимира Винниченка, першого премієра українського правительства, не справдилась. Винниченко дальше остався у Відні, де енергічно працює над своїм новим твором „Відродженнє Нації". Вже друкується другий том його праці, а третій готовий до друку. Тутешня українська газета „Воля" каже, що другий том є дуже інтересний. Автор, не жаліючи навіть себе, аналізує в нім холодно події і приходить до висновку, що українська інтелігенція не зовсім була підготовлена до тої тяжкої праці, яка випала на її долю.

Професор Михайло Грушевський находиться під пору в Празі. Шановний професор дуже постарів, але виглядає бадьоро і, як все, повний енергії та віри в життє. Його приїзд до Праги ставляють в звязок з пляном організації Українського Соціольогічного Інституту, котрий має коштувати 1,200.000 швайцарських франків.

Хрусталів-Носар розстріляний большевиками.

ЛОНДОН, 4. марта. — Хрусталів-Носар, головний організатор першої російської революції, в 1905 році, зістав розстріляний на приказ большевицьких властий за написаннє книжки „Як Троцкий справдв Росію". Його розстріляли большевики на Україні, як про се донесла київська телеграма до Москви, а з Москви передано сюди.

Хрусталів-Носар був провідником російської революції в 1905 році. В січні 1906 року царське правительство заслало його на Сибір, відки він дістався на волю в рік пізнійше. Опісля аж в 1917 році, за Центральної Ради, він вирине знова, вже на Україні, проголосивши у вересні того року независиму Переяславську Республіку.

Голіцинський послом для Литви.

ВІДЕНЬ, 25. січня. — Др. Голіцинський, що був призначений українським послом до Злучених Держав, зістав іменований українським послом для Литви. В Ризі, столиці Латвії, українським послом є проф. Кедровський.

БОРОТЬБА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ О ПОЛІТИЧНУ НЕЗАВИСИМІСТЬ.

„Перешкоди української республики побільшаться, але се не значить, що вона мусить упасти".

ВАШІНҐТОН, 5. марта. — Російська імперія, котра була найбільшою політичною одиницею в історії світа, не істнує довше. Се не треба просто розуміти, що пропав цар і його традиція абсолютизму. Зміна є глибша. Неросійські народи узнали своє право до независимости і створили власні правительства. Декотрі союзні політики не конче є познакомлені з сею справою. Вони говорять про розчленованнє Росії як про будучу можливість, та дискутують за і проти. А тимчасом розклад Росії є вже довершений факт.

Нові правительства не можна оставити на боці при розгляданню російських справ. З 10 держав, котрі відірвались від великої Росії, антанта признала вже дві, Фінляндію і Польщу. Дальші дві, Грузію і Азербайджан, парижська мирова рада узнала за держави. З балтійськими державами — з Естонією, Латвією і Литвою — союзники поступають як з независимими державами, однак степень їх признання все ще не є означений. Найбільший нарід з усіх груп, Українці, є цілком ігнорований, хоч їх республика істнує вже понад два роки.

Причина того всього є та, що журналісти і політики все ще думають по старому звичаю. Імя Росія здається означати щось в роді великої держави, політичного компакту. Се легке означеннє пропонують тепер заступити тузином малих одиниць. Се спочатку здається бути замішанням. Але вдійсности воно неможливо перечити сі неросійські держави при обворованню будучности Росії. Нині в Росії є дві партії: большевики і реакціонери. Однак крім повисших двох є ще третя — се пограничні держави, вже самоуправні, вже означені, котрі мають на меті добитись признання в антанти і цілого світа для своєї независимости.

Давно передтим большевики сказали, що вони вірять в самоозначеннє народів і є готові перевести теорію в практику в случаю неросійських народів бувшої імперії. Але одним з їх перших кроків було зробити неспровоковану війну з Украйною. Се зробили вони не з якоїсь економічної або політичної конечности, але звичайно тому, що вони є спадкоємцями старої політики забору і експансії. З другої сторони прийшов генерал Денікин і його війска, нібито воювати большевиків, а вдійсности прийшов він нападати на Українців. На Українців нападали Денікинці не тому, щоб охоронити большевиків, але тому, що вони боялись розєднання старого російського централізму. Генерал Денікин сподівався, заки прийшов його упадок, що він відбудує стару царську Росію в границях бувшої держави. Большевики предвиджують комуністичну Росію — але також в границях пропащої імперії. Обі сторони хочуть задержати Україну. Обі будуть воювати за неї. Але Україна буде обороняти себе перед ними, як се вона робила в останних двох роках, аби задержати свою свободу.

Ся спільність інтересів може довести до порозуміння між большевиками і реакціонерами. Чудні випадки вже лучились. Недавно тому декотрі російські націоналісти старої школи виступили у Вашінґтоні публично, що на случай як антанта признає пограничні держави, вони будуть змушені злучитись з большевиками, аби в той спосіб, не допустити до нарушення Росії. Колиб таку комбінацію вдійсности переведено, се означалоб більші перешкоди для української республики до поборювання, але се остаточно не означалоб, що республика мусить впасти.

Українці мають всякі основи для запевнення окремої державности. Вони говорять окремою мовою, мають окремі фізичні характеристики і мають власну штуку та цивілізацію. Будучи приділені до російської імперії, вони все терпіли економічно. Вони не хочуть бути ізольовані народом, але бажають і сподіваються навязати тісні зносини з Росією і иншими державами. Але вони бажають бути політично независимі. Коли ждоси вони независимости не осягнули, то остаточно ще її осягнуть. Проф. Павло Мілюков, старий централіст, сказав в 1914 році: „Український рух є до основ демократичний. Його будуче, сказатиб так, сам нарід. З тої причини його неможливо згнести".

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

ЛЕНІН СТАРАВСЯ ВИКЛИКАТИ РЕВОЛЮЦІЮ У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Його курера переловили агенти в Ризі.

ВАШІНҐТОН, 3. марта. — В комісії для розсліджування російської пропаганди, створеної федеральним сенатом, читано сьогодня документи, предложені міністерством закордонних справ, які говорять, що в Ризі, столиці Латвії, арештовано большевицького курера, при котрім найдено інструкції для організовання большевицької революції у Злучених Державах.

Курер, Антін Котеров, був арештований в Ризі 10. грудня 1919. Крім інструкцій, він віз з собою дорогі річи, вартости 3,000.000 рублів, а також приватні листи до Москалів у Злучених Державах.

Опозиція проти законопроекту про чужомовну пресу.

ВАШІНҐТОН, 3. марта. — Члени сенатської комісії для почтових справ заявляють, що принятте сенатом проекту, щоби чужомовній пресі відмовити почтові привілеї, спричинить в результаті цілковитий упадок тої преси.

Скаргу в опозиції проти законопроекту вніс Луіс Маршал з Ню Йорку в імени Міжнародної Ради і Американського Союза Чужомовної Преси. Він квестіонує конституційність такого закона, і каже, що колиб навіть парлямент мав силу позбавити чужомовну пресу друго-класного почтового привілею, то мудра публична опінія буде диктувати, щоби такої сили не уживати.

Пропонований закон позбавивби державу найсильнійшого чинника для розповсюднювання американізму між чужинцями, з котрих многі не вміють говорити англійською мовою, і є вповні зависимі від чужомовної преси, коли хочуть довідатись дещо про правительство і про зasaди цілі.

Майже 1.500 часописий і журналів виходить у Злуч. Державах на чужинецьких мовах, і вони обслугують приблизно 8,000.000 населення.

(Як звісно, проект, щоби чужомовній пресі відобрати почтовий привілей „другої кляси", вніс сенатор Кінґ, демократ з Юти).

Поляк папським шамбеляном.

Папа Венедикт XIV., як доносять з Риму, іменував о. Болеслава Пухальського, з Бруклина, Ню Йорк Сіти, своїм приватним шамбеляном.

АНТИПРОГІБІЦІЙНА АКЦІЯ СТЕЙТУ НЮ ДЖЕРЗИ.

Генеральний прокуратор стейту заскаржив Злучені Держави.

ВАШІНҐТОН, 4. марта. — Стейт Ню Джерзи вніс нині скаргу в найвисшім федеральнім трибуналі на правительство Злучених Держав з приводу насильного введення федеральної прогібіції, яка після стейту Ню Джерзи є неконституційна. Стейт домагається уневажнення прогібіційного закону.

Стейтовий генеральний прокуратор домагається, аби в крайнім случаю федеральний трибунал заборонив федеральним властям вводити прогібіцію в Ню Джерзи.

Після стейту Ню Джерзи федеральна прогібіція є неконституційна по тій причині:

Вісімнайцятий Додаток (прогібіція) не підходить під Артикул V. конституції. Парлямент не має право регулювати поведеннє і мораль. Артикул V. конституції дозволяє лише такі додатки, що підрядно додавали чи змінялиб закони, але собою не можуть представляти нових законів.

Стейти не мають сили ратифікувати такі додатки, як Вісімнайцятий.

Дві-треті голосів парляменту не заявились за тим, що такий додаток є конечний, як сього вимагає Артикул V.

Вісімнайцятий Додаток, як такий, не підходить під Артикул V., лиш під Артикул I., що говорить про ухвалюваннє нових законів. А прогібіцію не ухвалено після Артикулу I.

21 стейтів, що одобрили прогібіцію, не ратифікували її після своєї конституції. Тими стейтами є: Савт Дакота, Орегон, Невада, Монтана, Оклагома, Мейн, Мізури, Мішіґен, Арканзо, Кольорадо, Арізона, Каліфорнія, Огайо, Небраска, Норт Дакота, Вашінґтон, Місісіпи, Юта, Массачузетс, Мериленд і Ню Мексико. В сих стейтах конституція вимагає над важними законами народного голосування.

Вісімнайцятий Додаток нарушує право стейту Ню Джерзи, бо мішається до його внутрішних справ.

ВАШІНҐТОН, 4. марта. — Палата послів голосувала нині над проектом посла Егена, Ню Джерзи, котрий домагається відкликання прогібіції з днем 30. червня 1920. За резолюцією було 86 голосів, проти революції 254.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

СТАНОВИЩЕ ФРАНЦІЇ СУПРОТИ МИРА ПОГРАНИЧНИХ ДЕРЖАВ З РОСІЄЮ.

Адрійську справу будуть лагодити в Римі.

ЛОНДОН, 3. марта. — Наради премієрів вже майже покінчились, і се вельми невдачею. Причина в тім, що премієр Мілєран противиться англійському проектови, щоби дозволити на міжнародну позичку для Німеччини. Премієр Мілеран не думає навіть їхати до Лондону, щоб своєю неприсутністю унеможливити дальші наради над сим проектом.

Після заяви одного члена італійської делегації, союзні премієри зберуться в квітні на наради в Римі, де будеться обговорювати годоно адрійське питаннє. В тімсамім часі в Лондоні, під проводом лорда Карзона, будуть нараджуватись міністри закордонних справ.

ПАРИЖ, 4. марта. — „Тем" заявляє, що Франція не приме ухвали лондонської Ради Премієрів, аби пограничні держави запросити до мирових переговорів з Росією. Сю заяву „Темпс-а" уважають урядовою заявою французького правительства.

Франція, каже та газета, не піде дальше поза границі ухвали з 24. лютого, яка каже, що союзні держави не беруть на себе відвічальности за дальшу війну або мир пограничних держав з Росією, але будуть помагати тим державам, коли Росія затакує їх на їх правних землях.

Сенатор Кінґ домагаєсь прогнання Турків з Европи.

ВАШІНҐТОН, 3. марта. — Сенатор Кінґ вніс резолюцію, щоби сенат заявився за прогнаннєм турецкого правительства з Европи і за створеннєм трьох нових держав на руїнах Туреччини під протекторатом антанти або Союза Держав. Кінґ домагається, аби Царгород, Вірменія і Анатолію зробити независимими державами. Анатолія малаб бути вітчиною Турків.

Тракію віддано Греції.

ЛОНДОН, 4. марта. — Найвисша Рада, як се нині тут оповіщено, постановила віддати Греції зверхність над цілою Тракією. Тракія належала досі до Туреччини. По балканській війні частину з неї було прилучено до Болгарії, аби в той спосіб дати Болгарії доступ до Егейського моря. Тепер антанта віддала Греції цілу Тракію, відтинаючи в той спосіб вихід Болгарії на море.

ЛЕНІН ПРО ПОЛЬСЬКІ ІМПЕРІЯЛІСТИЧНІ УСЛІВЯ МИРА.

„Польщі завдасться удар, який вона довго запамятає".

ЛОНДОН, 4. марта. — Іскрограма з Москви доносить, що проголошені услівя мира Польщі Ленін прозвав шаленими. Ленін каже: „Коли польські заборці наїдуть на наш край, ми завдамо їм такий удар, якого вони не забудуть.

„Польська шляхта і капіталісти роблять грізні рухи і домагаються території навіть поза старою границею з 1772 року".

Юрій Ленсбори, бувший соціялістичний посол до британського парляменту, а тепер кореспондент лондонського робітничого „Геральда", в телеграмі з Москви говорить, що Росія ніколи не може згодитись на такі услівя. „Бо Польща домагається частини земель независимої латишської републики і широких просторів землі, яка належить не лише до савєтської Росії, але й до иних пограничних держав, що сусідують з Польщею. Крім того Польща домагається відділення від Росії всіх меньших народів колишньої російської імперії, аби вона (Польща) моглa перенятн над ними протекторат".

Ленсбори каже, що Англія не годиться на пропоновані польські услівя мира, і твердить, що ті услівя укладала не Польща, але Франція, котра одинока попирає польський імперіялізм.

Чехо-Словаччина признала Жидів за нарід.

ПРАГА, 5. марта. — Чехословацький парлямент одобрив конституційний проект, котрий між иншим узнає формально жидівську народність і признає Жидам усі права забезпечені меньшостям мировим договором.

Голяндська женщина послом у висшій палаті.

ГАГА, 5. марта. — Пані Путуа Сміт, соціялістка, буде першою женщиною-послом у висшій палаті голяндського парляменту, будучи вибраною на се становище соймом провінції Гарлєм. — Пані Сміт побідила двома голосами більшости одинокого мужеського кандидата.

З англійського університету усунено грецьку мову.

ЛОНДОН, 3. марта. — З Оксфордського Університету усунено примусове навчаннє старинної грецької мови, яку учать по всіх середних і висших школах цілої Европи.

Українська земля для польських зайдів.

ЛЬВІВ, 6. лютого. — Польське Аґрарно-Кольонізаційне Товариство оголошує на продаж виключно для Поляків кілька тисяч моргів землі в українській частині Галичини, а саме в Доброводах, скалатського повіту, 1.000 моргів чорнозему і 200 моргів молодого ліса; в Озернянах, бучацького повіту, 600 моргів чорнозему і 100 моргів 30-літного ліса; в Золотниках, підгаєцького повіту, 1.500 моргів чорнозему; в Глинній, зборівського повіту, 400 моргів чорнозему, 300 моргів луки, 100 моргів пасовиска, городів і ставу. Ціна за морг від 2.500 корон в гору.

Польські „діячі" пильнують справно, щоб якийсь клаптик землі не дістався в руки українського хлібороба. „Газета Поранна" накинулась на тисьменичанського поміщика за те тільки, що його адвокат через свого агента взяв завдаток на кусник землі від Польки Людвіки з Вавринських Ліщинської, котрої чоловік є Українець. „Газета Вечорна" напала була немилосерно на вдастителя Товстобаб, котрий поважився продати кілька моргів землі місцевим українським хліборобам. На саму погоноску, що Генрик Чайковскі, властитель Білого двора, коло Бібрки, мав гадку продати кусник землі місцевим українським селянам, рішило віче Поляків з бобрецького повіту проти сього запротестувати й „зажадати від усіх дідичів декларації, що ані пяди землі не пустять в чужі (себто українські) руки".

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893.

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.75	на рік	$3.75
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$5.00	на рік	$5.00
6 months	$2.50	на пів року	$2.50
3 months	$1.50	на 3 місяці	$1.50
Single copy 4 cents.		Поодиноке число 4 центи.	

З Канади належить висилати гроші лише моні-ордером, а не паперовими грішми, бо стоять в Злуч. Державах нисше ціни.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланню замовлення належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошення поміщуванні в „Свободі" редакція не відповідає.

Як кождий Українець буде все дбати тільки про себе самого, а ніколи про велику 40-міліонову громаду, яку творить український нарід, то ніколи не буде української республіки, котра може вирости тільки і єдино яко твір праці всіх Українців, зорґанізованих для сеї одної ціли.

ВІСТИ З ПАРИЖА.

З Парижа пишуть до нашої редакції, що пропаґанда, яку ширять місії, вислані правительством Петлюри, буцімто він не потвердив умови, яку українська місія у Варшаві, під проводом Андрія Лівицького, предложила польському урядови, а якою вона зріклася Галицької України для Польщі, — опирається на неправді. Достовірні вісти з Варшави потверджують, що отаман Петлюра в часі свого побуту у Варшаві потвердив угоду, яку предложив Андрій Лівицький урядови шляхотської Польщі. Се значить, що Петлюра остаточно заявив свою згоду, аби Польща панувала над Галицькою Україною.

Дальше доносять нам з Парижа, що ґраф Михайло Тишкевич, за згодою отамана Петлюри, усунув з української місії в Парижі соціялістичних членів.

Вкінці повідомляють нас з Парижа, що польська політика зачинає у Франції щораз більше банкротувати.

„Велику Польщу" вважають в дипльоматичних кругах у французькій столиці одною з найнещасливійших спадщин, які по собі оставив старий Клемансо.

„Великою" чи там „історичною" Польщею вже ніхто тепер у Франції не одушевляється, і зачинають думати, як би зігнати з неї „спухлятину". Дехто думає, що на се одинока рада — революція в цілій теперішній штучній „Польщі", і тому радять виждати кілька місяців, нехай сей нездоровий твір самий трісне. Є також инші погляди, але з причини, що ніхто вже не вірить в се, аби алянти або сама тільки Франція хотіли посилати військо для охорони теперішньої штучної „Польщі" перед народньою революцією, ніхто не вміє найти способу ратунку для шляхотської Польщі перед справедливим судом народів.

Один французький політик сказав таке:

— Навіть як би Поляки знали точну дату, коли їх стародавна але відновлена імперія завалиться, то вони не були би способні її виратувати! Бо чи ви можете сподіватись, аби ті люди, котрі від 1772 року не зробили ані одного кроку наперед, нагло змінились, і поступили так значно наперед протягом одного місяця, аби закопали в могилу те, що було їх віковою мрією, а натомісць поставили щось нового, про що ніколи і не гадали мріти? Ні, для будови нового будинку мусять прийти нові робітники! І я повторяю — робітники, не шляхта!

БОЛЬШЕВИКИ НЕСУТЬ ЗНИЩЕННЄ; АЛЕ УКРАЇНІ З ТОГО ВИЙДЕ КОРИСТЬ.

Так пише старшина українського ґенерального штабу.

До Відня прибув в січні сього року один старшина українського ґенерального штабу, котрий помістив в тамошньому українському тижневику „Воля", за підписом буквами „В. В." доволі займаючу статтю про стратеґічне положенне на Сході.

Подаємо отсе один уступ з його статті, в якому він пише про большевицтво яко хоробу, котра несе знищенне, але по якій остаточно на Україні лишиться користь для нації.

Алянти і противобольшевицькі держави всі думають тільки про одно: як позбутись большевизму?

Для нас Українців він не такий страшний, бо ми знаємо, що позбудемось його. Навпаки, він навіть корисний, бо він представляє велику військову та орґанізаційну силу, яка нам допомагає здобути і зеднати всі землі українські, як: Східна Галичина, Волинь, Холмщина, Підлясе, Полісе і Білорусь.

Є один спосіб знищення большевизму. Може се розвязанне здається ориґінальним, але мабуть воно так буде. **Треба підтримати большевицький імперіялізм** (заборчість)! А се чому? — кождий буде питатися. Відповідь легка. Бо він сам себе знищить і та таким способом: лава большевицька буде здобувати великі території, і чим дальше вона пійде, тим тяжше буде укріпити внутрі савєтську владу, а тим лекше буде для всіх дійсно демократичних елементів у всіх большевиками занятих територіях підняти повстанне і позбутись тої хороби.

Взагалі вважаю большевизм за хоробу, яка перейде через цілий світ. Кожда держава буде ним слабувати. Чим скорше, тим красше. **Україна щаслива держава, яка майже вже одужала від тої хороби.** Найліпшим доказом, що се факт, є то, що большевики вже признають самостійну Україну. Вони знають, що тут їх влада не утримається. Для нашого народу большевизм добрий був, бо він зробив **з етноґрафічної** української **маси — національну** українську масу. І колиб не він, то не знаю, чи українське селянство **було би так національно** думаючим? Большевики панували над нами — український нарід пізнав тих псевдо-комуністів і позбувся їх, а тепер противно, большевики признають самостійну Україну і ще будуть просити за ласку України в економічних справах щодо достачі збіжа для Росії.

Большевицька боротьба розвивається на Сході і большевицький прапор все дальше віє на Захід, чим дальше військо і пропаґанда іде. І той час ми Українці маємо використати на внутрішню будову та скріпленне нашої держави, аби вийти на першу небольшевицьку державу. Коли большевизм запанує над иншими західними державами і до розпаду дійде, тоді ми можемо брати всю керму Сходу в руки. Для нас Українців найкрасше помиритись тепер з ними таким способом, щоб вони не втручалися до внутрішніх наших справ, бо кождий хоче бути паном у свойому домі.

Большевизм для всіх держав значить знищенне, ми се добре знаємо, і то сумно, але одно нас потішить: що з того вийде щось нового, — нова, красша будова всіх держав. З тої хороби вийде дійсний демократизм, і **всі держави воскреснуть в етноґрафічних границях** і поміж всіми націями воскресне братство. І тойсамий большевизм копає могилу для себе і для всякого імперіялізму.

В. П.

БОЛЬШЕВИКИ Й УКРАЇНА.

Кажуть, істнує велика російська армія. Ні для кого не тайна, а тим меньше для нас Українців, що вона зорґанізована не большевиками а старими кадровими російськими офіцирами при допомозі німецьких товаришів. Ті люди добре знають, куди вони пруть і що роблять. В большевицькій Великоросії комісародержаве помаленьки але безвпинно перероджується в самодержаве. Згинули комітети в армії і по фабриках. Відроджується стара бюрократія. Відродилась військова автократія і зелізною дисципліною сковує армію. Російський салдат аж під конець війни здеморалізувався. До того часу він рахувався не гіршим гарматним мясом німецького. Твориться той процес зосередковання сил в руках одної висшої влади, про котрий в економіці мріють марксісти. Довго чи коротко доведеться ще чекати,, про се мабуть знають одні німецькі „механіки" та найвисші російські ґенерали: Клембовскі, Брусілови, і компанія, коли всілякі большевицькі комісари, виконавши пляни своїх військових борців за відродженне великої необмеженої Росії в старих межах, будуть просто викинуті не дуже чемним рухом ноги за межі Европи, як не повішані або просто розстріляні. Порукою сього є пасивна психольоґія російських мас і той господарський хаос, до якого привели країну большевики. Самі маси без військових орґанізаторів вже богато разів поривались. Але успіху не мали. Ріжниця в тактиці Клембовських і Брусілових, а Денікінів і Вранґлів з першого погляду справді дуже велика, але і перші і другі тільки ріжними шляхами ішли і йдуть до одного і того-ж Риму.

Тепер Троцький видав наказ орґанізувати українську савєтську армію. Він сповіщає, що як тільки російські большевики виженуть зовсім Денікіна з України і буде зорґанізована українська армія, що перейме на себе охорону порядку, то російські полки будуть негайно відкликані. І разом зтим доручає старим своїм помічникам — російським і німецьким інструкторам — зорґанізувати червону українську армію на південно-західному фронті. Але надає їй тільки господарську роботу: здобувати хліб і поживу для Великоросії. Власне руками Українців хоче робити ту брудну, тяжку і кроваву роботу, ізза якої прийшли російські, хінські та инші полки на Україну.

Ми ні на одну хвилину не припускаємо думки, колиб навіть сам Троцький став запеклим українофілом, аби російські ґенерали зріклись своїх старих, з молоком в матері виссаних, централістичних поглядів; або, щоб німецькі ґенерали зрадили інструкції військової ліґи: творити велику єдину Росію, на котру Німеччина могла би опертись у своїх змаганнях до реванжу і відродження.

Висновок один: Колиб та армія і була заснована большевиками, вона пійшла би тільки по погибіль української справи.

Ми мусимо памятати, що в українській справі ріжниці між Троцьким і Клембовським немає ніякісенької. Селянській свідомій національно Україні ні від того ні від другого пощади не буде. Україна є предметом економічного визиску. І чим меньше наш народ буде свідомий своїх прав, чим меньше зброї мати-ме для захисту їх, тим красше для визискувачів Москалів.

(„Воля").

Ті Українці, що поклоняються московським большевикам, не вірять в сили свого народа.

САВЄТСЬКА РОСІЯ ПЕРЕД ФІНАНСОВОЮ КАТАСТРОФОЮ.

(З львівського українського дневника „Нова Рада").

Кожда европейська держава знайшлася тепер вструдному фінансовому положенню. Не тільки поконані держави але й побідні стоять перед економічною руїною.

Не ліпше, коли не гірше, діється в савєтській Росії.

Триюмфи, котрі савєтські війська віднесли над Денікіном і Колчаком, викликують часто враженне, що в основах тих успіхів криється якась велика сила. Та коли ту силу піддасться критичному розглядови з фінансового погляду, то покажеться в цілій повні її внутрішний параліж, що позволяє означити з математичною докладностю конечність невідкличного упадку, хоч реченець того упадку не дасться предвидіти з тоюсамою докладностю. Помимо всяких оружних успіхів зближається конець „совдепії" з приводу фінансової анархії, що є виложником цілковитої господарської руїни. До таких заключень уповажнює фінансове звідомленне, предложене якраз савєтським комісарем для скарбових справ. Крестінським. Його буджетовий звіт обіймає два півроки 1918 і перший піврік 1919 р.

Видатки представляються в тім часі так: 1 півр. 1918: 17.9 міліярдів рублів, II. піврік: 29 міліярда руб., I. піврік 1919: 50.7 міліярда руб., разом 97.4 міліярда руб.; доходи знов в тімсамім часі виносять: 2.9 міл. руб., 12.7 міл. руб., 20.4 міл. руб., разом около 35 міліярдів рублів. **Отже загальний недобір за ті три півроки виносить близко 61 і пів міліярда рублів.**

В дійсности сей недобір далеко висший, бож відома річ, що доходові позиції савєтського буджету опираються на звичайній фікції. Коли се узгляднимо, то можемо приняти, що **савєтський недобір виносив протягом 18 місяців суму майже 88 міліярдів рублів.** На особлившу увагу заслугує звідомленне з висліду маєткового податку, наложеного на буржуазію. Фіяско, яке з того вийшло, є яскравою ілюстрацією економічної руїни Росії. Сей податок преліміновано на 10 міліярдів рублів, а одержано з нього тільки 979 міліонів, значить, не одержано навіть 10-тої части.

Серед таких умов не лишалось нiщо иншого, каже Крестінський, як покрити недобір, що виносив буцімто 30, а на ділі 45 міліярдів рублів, випуском нових нот у висоті 30 міліярдів. Від 1. червня 1919 р. не друкує більше савєтське правительство рублів царських, думських і Керенського, але пускає свої власні, савєтські рублі. Наслідки нової банкнотової повені проявилися скоро. Вартість рубля ще більше впала. Дійшло до того, що савєтський рубель мав фактичну вартість 13 царських копійок.

Скільки є тепер в обігу рублів, годі обчислити. В половині 1919 р. мало їх бути на суму 80 міліярдів.

Очевидно з того заключення, що савєтське правительство котиться в пропасть банкротства.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

УКРАЇНСЬКА СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ ПРО СПРАВУ МИРА.

В днях 5. і 6. лютого, 1920, відбулись у Львові засідання партійної управи і представників орґанізацій української соціял-демократичної партії, на яких обговорювано справу мира на Сході Европи з приводу мирової пропозиції савєтської Росії.

По переведеній дискусії, управа У. С. Д. П. приняла одноголосно отсі резолюції:

1) Українська соціял-демократична партія, стоячи на становищи засад міжнародного соціялізму та опираючися на ухвалах його міжнародніх конґресів, вважає покінченне світової оружної боротьби та заведення загального всесвітнього мира за конечну умову побіди соціялізму.

2) Мир на сході Европи, приязні сусідські відносини та нормальне житте на землях давної царської імперії, а тимсамим спокій і мир в Европі можливий тільки тоді, коли повставші на руїнах давнього царату народні держави обопільно та взаїмно признають собі право на незалежне державне життє та уладнанне внутрішніх своїх державних і суспільних форм після потреб і власної волі самих інтересованих народів.

3) Український соціялістичний пролетаріят, разом з цілим українським народом, змагаючи до створення своєї незалежної, суверенної республіки, не має ніяких заборчих імперіялістичних намірів супроти своїх сусідів, хоче тільки на своїй землі уладити своє власне, національне, культурне, господарське і політичне життє по своїй волі і тому домагається від своїх сусідів признання йому того права.

4) Українська соціял-демократична партія жадає, щоби в мирових переговорах між савєтською Росією і Польщею взяли участь представники суверенної української республіки.

5) Мирові переговори мають опертись на засаді права самоозначення народів, на признанню суверенности національних держав в їх етноґрафічних границях, а тимсамим на признанню зединеної суверенної української республіки на землях, заселених в переважаючій більшости українським народом.

6) Всякі спірні територіяльні справи належить порішити дорогою плебісциту під міжнародньою охороною.

ПЕРШИЙ УКРАЇНЕЦЬ, ЩО ПОКІНЧИВ ФІНАНСОВО-ТОРГОВЕЛЬНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ПЕНСИЛВЕНІЙСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ.



Гриць Заячківський.

Гриць Заячківський, родом з Ободівки, збараського повіта в Галичині, ходив до ґімназії в Тернополі, потім студіював права в університеті у Львові. Перед війною прибув до Злучених Держав, де працював кілька літ яко рекордовий секретар запомогового товариства „Провидіннє' в Філаделфії, Па., яке завдячує свій розвиток у великій мірі його праці.

В 1917 році записався він до „Вортон Скул оф Фінанс енд Камерс" в Пенсилвенійському університеті в Філаделфії, Па. Протягом студій все належав до найліпших учеників і скінчив університет з відзначенням в суботу, дня 21. лютого с. р., маючи 27 літ віку.

Вортон Скул (Wharton School) називається від імени свого основателя, міліонера Вортона. Ся школа обіймає правильний чотиролітній департамент (факультет) при Пенсилвенійському університеті. Сей факультет оснований тому 40 літ, хоча Пенсилвенійський університет є найстарший в Америці (основав його Френклин у 18. столітю). Школа Вортона є загально признана за найліпшу торговельно-фінансову і політично-дипльоматичну школу в Америці. Се щось як би скомбінована віденська експортова та орієнтальна академія. Приготовляє вона кандидатів на начальні становища в торговлі, промислі, банковости, журналістиці, державній фінансовости а також до політичної, консулярної та дипльоматичної служби. Школа Вортона має таку рекляму, що кождого року ізза переповнення лише половина кандидатів може бути принята. Не лише з найдальших стейтів Америки, як з Каліфорнії, Вашінґтону і т. д., приїздять сюди студенти, але також з чужих країв. Найбільше, розуміється, з других держав американського континенту, як з Канади і з республік полудневої Америки. Буває також богато студентів з Японії і з Китаю, а також з Анґлії, Франції і т. д. Шкільні правила дуже острі і за одну провину викидають зі школи.

Г. Заячківський був першим Українцем, який покінчив сю школу, дістаючи диплом „Бечелер оф Саєнс енд Іканомикс". Був він популярний між всіми учениками в школі Вортона, а знали його як „Зай", в скороченню. З професорами був у дуже приязних зносинах, а з кількома навіть в особистій дружбі. В признанню його „Скалершип енд маркт ебилити" вибрано його в січні с. р. до Б. Г. С., членом наукового почесного товариства, якого цілию є пособляти в наукових змаганнях. Від членів вимагає воно чесного і взірцевого поведення. Правила приняття до сього товариства є так острі, що кандидат мусить виказатись не лише великими успіхами в науці, але піддатись також докладному розслідженню його життя на університеті. Над кандидатом голосують професори і члени товариства. Ознакою членства є золотий ключик з назвою товариства і підписом члена.

Гриць Заячківський спеціялізувався в економії, з осібним узглядненнем банковости, асекурації і міжнародньої торговлі. Тепер переживає в Ню Йорку, де наміряє студіювати і приготовлятись до викладів з обсягу економії в українській мові.

ARCHBISHOP HAYES URGES CLERGY TO SUPPORT SAVINGS MOVEMENT.

Archbishop Patrick J. Hayes, ranking prelate of the Catholic Church in New York in a letter made public recently has urged the clergy to become actively interested in and support the savings movement of the United States Treasury Department.

In his letter to the clergy Archbishop Hayes said:

"The United States government, realizing that prompt measures must be employe dto allay the prevailing unrest, is appealing to the conscience and sane judgement of the people for their support in a movement which will reduce primarily the high cost of living. In all the churches of this section of the country, the plan will be explained to the people and they will be urged to cooperate with the government by learning the lessons of the value of investing in Government securities.

"This drive is not to obtain money, rather it is to make people save. It is not for a brief period. It is intended to cultivate the spirit of thrift. Once our people become stockholders in the government as they will by purchasing Thrift Stamps and Savings Certificates, anarchy and social disorder will no longer menace peace and prosperity."

The clergy of the Nation have given invaluable service to the government in its efforts for the establishment of savings and investment in government securities as a national habit. The clergy throughout the nation are helping make Thrift Stamp Week March 1 to 6 a success.

Thrift Stamp Week is being conducted in the form of an intensive effort to teach the children of the United States, their parents and teachers the value of saving by means of investing in the twenty-five cent Thrift Stamps.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

GENERAL PERSHING INDORSES SAVINGS MOVEMENT.

General John J. Pershing, erstwhile Commander-in-Chief of the American Expeditionary Forces, is an advocate of Savings. In a statement just made public by the Savings Division of the Treasury Department, General Pershing indorsed the movement and urged the people of this nation to invest their savings in Government securities.

General Pershing's statement in part says:

"I take pleasure in indorsing absolutely your important campaign for the purchase by Americans of United States Treasury Certificates, War Savings Stamps and Thrift Stamps. It is an undeniable fact that the American Expeditionary Forces would not have accomplished their mission had not the people of America placed at the Government's disposal vast sums of money through the purchase of Liberty Bonds and War Savings Stamps.

"This patriotic work should continue, as in no other way can an American citizen so safely invest his money, while at the same time fulfill his obligation to support the Government which represents him."

That the erstwhile Commander of the American Forces is a believer in economy was evidenced by the fact of his organization of the salvage Corps among the overseas forces. Through this new branch of the Army, hundreds of thousands dollars worth of goods and material, which otherwise would have been lost, was reclaimed for the United States Government. General Jershing's system was copied by the forces of the other nations, which is a further proof of the efficiency of that new branch of the service.

General Persing's message will be carried to all the schools in the district during Thrift Stamp Week (March 1 to 6) with the view to interesting the children to save through the regular purchase of twenty-five cent Thrift Stamps. Thrift Stamp Week which is conducted by the United States Treasury Department is not a "drive" for selling stamps, but is an educational undertaking to teach the youth of the country economy and saving and investment in government securities.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

З КАМЕНЦЯ.

Зміна в міністерстві?

Часопись „Наш Шлях" доносить, що міністер тов. А. Лівицький має небаром покінчити виконування обовязків міністра закордонних справ. Кандидатами на його місце намічені теперішний посол в Букарешті Мацієвич і два визначні громадські діячі, які перебувають в Камянці.

Нотатку сю подаємо на відвічальність згаданого часопису.

„Трудова Громада" закрита!

Орґан соціялреволюціонерів „Трудову Громаду" закрили польські власти. Причиною закриття було мотто в наголовку часопису: „Вся власть трудовому народови!"

З діяльности Комітету Головноуповажненого У. Н. Р.

На засіданню Комітету при Головноуповажненому дня 27. і 28. січня порішено видати арт. Орлови, Стадникови й Макаренкови допомогу на заснованнє українського незалежного театру. Полагоджено теж проханнє ради студентських представників про допомогу на видання 3. і 4. числа журналу „Нова думка", як також такесаме проханнє музичного товариства „Українська Фільгармонія".

Польський часопись в Каменці.

В Каменці став виходити польський часопись „Ziemia Podolska", dziennik bezpartyjny, poświecony szerzeniu oswiaty i budzeniu ducha polskiego na kresach. Редаґує Софія Чайковська. В день появи того часопису появилися на мурах міста великі плякати такого змісту:

„Ziemia podolska
Bedzie polska"...

З ПРОСКУРОВА.

Дня 25. січня обняла польська адміністрація заряд міста і повіта. Старостою став Іваніцкі, бувший луцький і дубенський староста. **Його витали Поляки, Жиди й Москалі, отже самі кольоністи; автохтонів Українців не було.** Представник Москалів у своїй промові підчеркнув, що по 13-ох, теперішний 14-ий польський уряд заведе лад (?) і порядок (?)

Селянство заховується з резервою супроти нового уряду, а се становиско — як підчеркує кореспондент краківської ґазети „Час" — підтримують чисельні службовики з українських часів. Польща не має людий, бо тутешні Поляки повтікали свого часу перед Українцями і большевиками.

Санітарні відносини страшні. Нема шпиталів, нема лікарської опіки, а недуги, головно тиф, ширяться в застрашаючий спосіб. Тут працює тільки філія американського „Червоного Хреста", але се не вистарчає.

НА ПОДІЛЛЮ.

Львівська вшехпольська ґазета „Слово Польске" з дня 7. лютого с. р. осьяк представляє положенне на Поділлю:

„Передсмак партизантської війни на Поділлю вже нині відчувається в тих частинах сего краю, які заняли польські війска. Перед лінією польського фронту появляються тільки поодинокі ватаги, а цілу роботу ведеться на задах. Тут по містах і селах кипить робота большевицьких аґітаторів, які в послідному часі розпочали інтензивну аґітацію серед польського війска, а рівночасно поширюють між населеннем неохоту до польського війска і вишукують всякі обставини до роздмухування бунтів. Пашківці і Клімашівка є найліпшою ілюстрацією сеї роботи. Довівши до острих сцисій між населеннем і війском — ширять паніку й стараються при кождій нагоді перевести частину мужеського населення на большевицький терен, орґанізується партизантські відділи з поміж людей, які хотять вернути домів і які представляють найхоробрійший елемент у большевицьких відділах. З Пашковець в сей спосіб виеміґрувало кількадесять селян, які правдоподібно творять тепер совітську залогу в Межиборю, віддаленому всього кілька кільометрів від Проскурова. Вони є готові кождої хвилини до випаду в сторону своїх родинних сіл".



Іван Велигорський, офіцир Української Галицької Армії, з жінкою Марією, народньою вчителькою.

ЩО НЕДОМАГАЄ В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЛІТИЦІ?

(Допись з Варшави до львівського українського дневника „Громадська Думка").

Правити, значить творити все при помочі дібраних підвладних. Ви на Україні на кождім кроці замічали, що наші правителі не засвоїли собі сеї кардинальної догми правління. І те ви мусите сказати і про Петлюру і про Мазепу і про нашого президента д-ра Голубовича. Вони це правили, а запрацьовувалися. Вони хапалися. Вони хапалися за всі справи, за всі найменьші дрібниці; за працею світа божого не бачили, хоч 99% сеї праці можна було зовсім спокійно віддати гарно дібраним референтам, а собі полишити лиш загальний догляд над полагодою справ.

На Україні, де все треба від основ перетворити, передовсім президент міністрів не повинен мати жадного иншого портфелю.

Він повинен мати лиш загальну програму практичної відбудови держави, загальну політичну лінію і стежити за тим, аби ся програма і та лінія були всіма міністрами додержані і виконані.

По тих страшних злиднях, які за остатні часи перебула Україна, **дається серед придніпрянських партій запримітити загальний наклін до виставлення такої спільної програми практичної відбудови держави.**

І чим скорше те станеться, тим красше. На дальшу мету, так як до тепер, жити не можна. Досить згадати що навіть між двома партіями, які тепер складають уряд на Україні є основні ріжниці на саму суть організації держави. Соціялісти-революціонери проголошують **„вся влада трудовому народови"**. С.-д. стоять на демократичному принципі.

Так дальше бути не може. **Коли українські політичні партії в імя ратовання рідного краю не складуть компромісової плятформи будовання своєї держави** і всі разом не візьмуться за се велике діло будови, — то ми і дальше лишимося тим, чим були: погноєм для культурних сусідніх народів і їх рабами.

Друге, що ви помічуєте серед наших придніпрянських братів, се якась неперепертa жажда виголошувати промови. Вони тягом вирішують найріжнороднійші питання. Вам зараз пригадуються пятьдесяті роки XIX. віку в середній і західній Европі.

Перші часи парляментаризму. Народи захоплювалися потоками, **річками слів і промов.**

Одні практичні Німці зараз покмітили, що в тій новій системі правління, поза потопом слів, діла не видко і схарактеризували ту спробу правління при помочі слів і посольських промов вічнопамятним віршом:

> Hundertfuenfzig Adwokaten
> schoene Worte, keine Taten;
> hundertfuenfzid Professoren,
> Vaterland, du bist verloren!

(150 адвокатів, красні слова, жадних діл; 150 професорів, вітчино, ти страчена!)

Брак зрозуміння на Україні великої ріжниці між словом і ділом. Досить сказати, що в такім преважнім моменті, як виповідженнє обома українськими урядами війни Денікінови 25. вересня 1919. на урочистій вечері у през. мін. Мазепи від години 9-тої вечір до 3-тої рано було допущено до слова 32 бесідників!

Уха вам пухли від сих промов. Ті, що хотіли стежити за всіма промовами, були близкі омління. В результаті все, що було сказане важне, перемішалося і забулося за дрібним і малим. Прогомоніли без сліду й незабутні слова **селянського посла Щекерика: „Благаю Вас, достойні земляки і одвічальні будівничі України, одно памятайте: будуйте власну хату, незалежну українську державу. Як ся хата буде пристроєна в середині, про се буде час подумати відтак, де покласти скриню, де стіл, де й яке ліжко".** Отся політична думка, за ціну всіх жертв моральних і матеріяльних добути власну державу, все одно, як на разі построєну хоч селянську, хоч робітничу, хоч гетьманську, аби лиш власну, се й є та плятформа, яка мусить в ті тяжкі часи обєднати весь український загал, як се маємо лишитися безправними паріями серед народів світа.

Тяжким каліцтвом сучасного українського суспільства за Збручем є й те, що **його найкрасші, передові люди виховувалися в підземелі.** Ціла їх праця, вся психіка має на собі сліди сього тяжкого періоду. Нам се прямо важко поняти. Ви лиш прочитайте Степняка-Кравчинського незрівнані описи сього підпольного життя.

Ті тайні сходини молоді обох полів, ті безконечні, горячі диспути серед гризкого диму файок і цигар, ті вирішення, від яких вибухали бомби під царем і його найвисшими урядовцями, або рилися підкопи, що дивували світ своєю очайдушністю і безмірним самовідреченнем їх творців.

А як велика тінь за велитнем йшла провокація за сими сходками.

Так як в кождій революційній роботі побіч найкрасших людий, найкрасших діл, — **брудота і підлість.** Се шакалі й гієни шукають жиру. В нас майже кожду людину, що стає до громадянської роботи, знаємо від дитинства. Тоді був студентом, там став урядовцем, належав до таких то кружків і організацій, знав те й те, спосібний до такої то і такої праці. Ставляючи людину на якусь громадську позицію, ми здебільшого знаємо, чого від неї можна надіятися.

Розуміється, що звичайні в цілому світі непотизм і протекція може тут і там спричинити обсаду невідповідними людьми.

Як же незрівнано тяжше є становище за Збручем!

Денаціоналізуюча система в церкві, школі, війску, уряді перепинювала виховуванє рідної інтелігенції. Все те, що тепер голоситься на службу У. Н. Р. є навіть що до своєї національности здебільшого незвісне, а щож говорити про фахову підготовку. Була війна з Польщею, грозила з Московщиною, а уряд непевний, чи його урядовець не буде саботувати держави в користь зовнішнього ворога!

Тому принимано урядовців на припорученнє відомих українських патріотів. Хто хоч трохи знає державну машину, знає, що варті такі припоручення.

Маючи таке припорученнє, землячок попадав легко чи до міністерства фінансів, чи війни, чи шляхів — не після того, що він умів, але, де красшу дістав платню.

До того на невеликій території У. Н. Р. назбиралося сеї української інтелігенції з цілої бувшої Австрії і бувшої Росії дуже богато. Всіх треба денебудь примістити, а тут ви вже й не маєте від кого дістати вістий, хто є компетент, які в нього студії, яке знанне, яка минувшина? О припорученнях від звісних патріотів не було тяжко. Розслідити сі припоручення не було й часу й можности. Тому зрозумієте, чому нераз на дуже відвічальні місця попадали люди не кваліфіковані, а то й цілком невідповідні, пройдисвіти, або й звичайні бродяги.

Звісна річ, що гарних прикмет і тихої праці не помічається, — а скандал зараз впадає в очі і в память.

Уміти добирати й перебирати людий, се повинна бути друга конечна прикмета тих, що правлять Україною.

І як я близко придивлявся до сих всіх урядовців У. Н. Р. — то Україна має потрібних їй людий.

Має глибоко образованих і незвичайно трудящих робітників, а таких скромних і невибагливих, що гідні найвисшої пошани.

Такі директори департ. міністерства фінансів і держ. контролю як Своробa, Моршинський, Гайдовський, Білоусенко, директор У. Т. А. Ярослав, директор Будай і богато, богато инших можуть бути прикрасою високих урядовців в кождій европейській державі.

І ви не лиш з найвисшою пошаною, але й пієтизмом ставитеся до такого напр. бідно одітого директора Гайдовського, що від світу до ночі стежить з запопадливістю мурашки, аби державна скарбниця не видала зайвої гривні, — але рівночасно одинокого свого сина вислав на фронт простим козаком, аби як треба і наложив головою за Рідний Край.

М. Н.



Українські жовніри з І. Української Бригади в чесько-словацькій республиці. (По середині Іван Гаськів).

ЯКІ ХИБИ МАЄ КОЖДИЙ УКРАЇНЕЦЬ?

(З львівського українського дневника „Правда").

Так як поодинокий чоловік має свої особисті хиби — один сварливий і незгідливий, другий похопний до бійки, третий любить за часто заглядати до коршми, четвертий не вміє пошанувати чужого добра — так і цілі народи мають свої хиби. А може якраз тому, що деякі хиби у поодиноких людий за часто повторяються а ніхто їх не викорінює, стають вони загальними хибами або як кажестають народними хибами.

Коли життя народу йде спокійно з дня на день тоді не відчувається, що ті загально народні хиби приносять для народу великі шкоди, колиж в життю народу приходять так важні хвилі, що в них рішається його доля на довгі десятки літ — тоді нераз одна погана народна хиба може принести незлічимі шкоди, бо такий народ серед змагань з другими народами не є в силі зрівнатися, він мусить улягти і ждати кількадесять літ аж знов прийде пригожа хвиля поправити свою долю.

Якраз час теперішної світової війни, яку ми на собі так тяжко відчуваємо, є тим часом, коли кождий нарід може показати чи він зрілий та чи він на стільки розумний, щоби свою будуччину як найкрасше собі обезпечити. Чи може у него є такі народні хиби, що він нездібний в сім переломовім часі здобути лучшу долю собі — та не лиш собі, але й своїм дітям та внукам. Чи може в сім часі, коли кождий розумний народ будує собі хату, другий свариться, чи ся хата, якої ще немає повинна бути розмальована на біло чи червоно і прогайнує дорогий час. А треба знати, що коли собі сами красшої долі не здобудемо, ніхто нам її на полумиску не принесе, бо кожда рука для себе горнє. Се добре треба нам тямити.

Нам Українцям треба також розглянути ся, які у нас народні хиби а коли їх пізнаємо, треба конечно старатися їх поправити, бо горе нам, коли ми проспимо час жнив, а наші діти і внуки через десятки літ в історичну зиму і переднoвок нас кляcти будуть, що коли були жнива ми їм нічо не придбали і слушний час пробайдакували.

Якіж у нас такі загальні, народні хиби? Чи може піянство, як де хто думає? де там. Чи може лінивство, як неслушно нашому мужикови закидають його вороги? й се не правда. Зате є у нас 4 хиби і то страшні і дуже шкідливі а се незгідливість і брак єдности, дальше нема у нас почуття обовязку нема пожертвовання для загальної справи, нема народної чести.

Нині поговоримо про сю першу нашу хибу. Ся страшна хиба, що Українцям нанесла тільки нещастя на жаль і нині є спільна так мужикам, як і вченим людям. Мали її наші предки, що так легкодушно пропасли пребогату українську землю, маємо її й ми не лучші від них їх нащадки.

Вже тисяч триста літ тому взад вчений чужинець Грек Прокопій послухайте, що пише про наших предків Українців: „Вони — пише він — дуже люблять свободу і не хочуть нікому служити, ані бути від чиєюсь владою. Лиш незгідливі і не вміють слухати гадки другого, кождий тягне на своє і через те бувають між ними незгоди і кріваві бійки. Люди се відважні і сильні та ніхто не мігби їм опертися, якби вони трималися всі разом". Вже в глубокій старині незгідливість робила з нашого великого народу — слабосильний народець.

То саме ділялося за часів, коли ми мали свою державу а нею рядили князі. Вічно тревали між ними сварки а доходило до того, що брати проти себе накликували на рідний край сусідів-ворогів України. Вкінци незгода князів — княжя крамола, як пишуть наші старі книги — довела до такого знищення України, що — як співає стара пісня — по українських полях не вигукували орані за плугом, але ворони кракали над трупами повбиваних в братовбійчій війні. А чорна земля була кістьми посіяна, кровю полита. І довоювалися! Наша пребогата земля попалася в руки сусідів Поляків і Москалів.

Не лучші від князів були козацькі гетьмани. Один вважав себе мудрійшим від другого, один хотів панувати над другим, а наконець один їхав робити згоду до Варшави, другий до Москви, а вічно сварилися і воювали. Не знали нещасні, що як в добрім ґаздівстві, так і в добрій державі повинна бути одна голова, один ґазда і то не запозичений і не на ласці в сусіда. До чого довели ті гетьмани? — до цілковитого знищення України; історія називає сей сумний час руїною, бо руїною серед незгодин стала наша земля.

Та сама хиба проклятущої незгідливости і браку єдности і нині нас нищить. У инших народів загальне нещастє десь споює всіх членів того народу разом, всі держаться — що так скажемо народним виразом — як Жиди; а в нас? Працював хтось в читальни, в Січи, крамниці, касі чи деинде — словом лиш для добра села, не шукаючи користи для себе — а як нині люди до нього нераз відносять ся. Має хтось на нього зазле або якусь чисто особисту уразу — так біда і до чорта піде, прицькує і брехні додасть та доброго чоловіка зажене в нещастя, замість того, щоби йому за його працю і труд в прикрій хвилі помогти тай ще оборонити.

А хтож не знає як любить наш чоловік процесуватися за якунебудь дурницю, що аж стид згадати. А кому з сього користь чи для рідного народу, куди плине сей видушений мужицький гріш, чи на загальну користь? Йде в руки часто й того, що нас в ложці води хотівби втопити.

То саме видимо нині та в послідних місяцях взагалі. Кождий хоче лиш проводити, думає, що він наймудрійший а слухати а робити роботу нема кому. Та чи думаєте, що всюди наш чоловік такий бундючний і похопний до мудровання? Ні то лиш тоді, коли свій чоловік розказує, коли він знає, що свій чоловік до нього остро недоберe ся — бож звісно своя мама одною рукою бє, другою пестить. Та инакше коли його добре возьме в руки, хто инший; потакує вам як підлий раб, хочби на його маму, тата Біґзна, що виговорював — улеглий стає аж до нікчемности.

До чого довела наша незгідливість і брак єдности ми всі добре видимо. Та се замало лиш видіти; треба зло усунути. Для добра громади, для добра вітчини треба свою гадку сховати для сиби, а карно як при війську слухати тих, кого ми собі раз вибрали на провідників; тих, що ведуть наш народ до красшої долі. Лиш в єдности сила і тут відповідь нашому читачови, що питає нас, чому ми такі бідні чому всі проти нас.

—о—

В. Андрієвський.

ВЕЛИКА РУЇНА.

(Лист з України).

Ні той, хто живе тільки в Европі і міркує про наше життє здалеку по коротеньким ґазетним вісткам; ні той, хто вариться в отій біді тут — не уявляють собі повної картини культурного і економічного занепаду України після війни і революції. Ми на місці зжились і призвичаїлись, так, що навіть зріст тої руїни нас вже більше не вражає. Ви там маєте звістки про окремі події, але не про подробиці буденного життя. Треба проїзжати в Европу, вернутись назад на Україну, заглянути пильним оком у всі щілини нашого життя — тоді тілько вдасться зрозуміти всю глибину руїни, особливо за останній рік.

Поки у людини голова і шлунок жиють в мирі — доти він благоденствує. Голова і шлунок України — місто і село — забули про мир. Зараз на Україні йде боротьба не між большевиками або денікінцями з народом, — бореться голодне московське чи жидівське місто з селом. Місто, крім паперових грошей, тай то власної продукції, бо зараз у нас появились навіть кременчуцькі гроші — нічого не дає і не може дати селові.

Бльокада зруйнувала до щенту всю торговлю, всю фабричну промисловість, і викинула на вулицю голодних робітників і служащих. Перші вернулись в село до плуга. Другі поповнили собою ряди голодующої інтеліґенції.

Місто вмірає. Ще рік, а може й пів року, і Київ та Одеса, як Москва і Петроград раніш, стануть кладовищем. В них будуть панувати революційний порядок і революційна дісципліна. Бо нікому буде нарушить той порядок. За шість місяців панування в Києві большевики розстріляли тридцять тисяч інтеліґенції і робітників, а в Одесі — 20.000. І невідоме ще, кому краще: чи тим, що вже зачинули від лютої смерти, чи тим, що зараз конають від голоду та епідемій.

Місто було мозком країни. За ввесь останній рік з українських університетів не вийшло майже ні одної ученої праці. Нікому коло науки водитись, коли над душою голод стоїть. Ляборaторії позамикані. Клініки нічим утримувати. Не вакує тільки один анатомічний музей та склади трупів при судебно-медичній залі. Правда, і тут більше роботи для сторожів, ніж студентів і професорів.

Не продуціюється більше інтеліґенція. Кому прийде охота вчитись, коли інтеліґентні робітники засуджені на голодну смерть; коли студентові на прожиття в місяць потрібно скілька тисяч карбованців. Мертва середня школа. Де-неде в місті нидіють ще ріжні дитячі садки та народні школи; напівголодна інтеліґенція старається підтримати в них вогких культури. Навіть в столиці України — Камянці-Подільському, не тільки не було засновано ні одної нової школи; 90% старих шкіл на Поділлю істнувало тільки на папері; той то більше для виправдання істнування відповідного міністерства. Ціна сей час інтеліґенції — інженерів, адвокатів, лікарів і т. ин. така, що в звичайні часи ні одно земство, ні одна порядна інституція не приняла-б їх на роботу. Загинуло безслідно письменство, коли не рахувати за такий один переклад на українську мову марсельези Вороного, за котрий отримав від большевиків 15.000 карб. та скілька порноґрафічних віршів поетів з „Мусаґету" Семенка і Ко. Книгарні зруйновані. Бібліотеки розграбовані. Журналістика зійшла „на пси". Ми не кажемо — при большевиках — навіть в Камянці, де виходило скілька ґазет при Директорії, не було ні одної грамотної часописі, де-б панувало вільне слово: бутербродний російський сервілізм приняв ще більш цінічну форму — ґазетні робітники були нібито мобілізовані, отримували „пайок" і „суточні" від начальства. А коли потрібен був для „блезіру" прокурор, викликався ґазетчик, і йому наказували „обвинувачувати" чи „виправдувати". Так було напр. в процесі Балабачана, де в ролі прокурора фіґурірував редактор ґазети „Україна" Певний.

Архітектура? Малярство? Архітектори заробляють на руйнуванню деревляних будинків на паливо. Далеко вигідніше зараз продати такий будинок на злом, ніж удержувати його далі. Художники малюють заборні плякати... для большевиків. На вивіски краски не має!

В Европі не уявляють і одну сотну частини тих мук, які пепереживає наше місто. Без хліба! Се значить, що Одеса місяцями годувалась чорним брудним хлібом з макухів та якоїсь сумішки, що Антанта була привезла для своїх вислюків. Без палива! Тижднями, навіть діти, горячої їжі не бачуть. Зруйнували знамениту деревляну портову естокаду. Пуд палива вже тої зими в Одесі доходив до двухсот карбованців. Без води! Се значить, що за водою для їжі і питва мусить ходити в безвісти. Нічим умитись. Нічим дитину напоїти. Зачинені всі водопроводи, всі уборні. Ростуть і ширяться пошесті. Без світла! Вже в 4 — 5 годин вечера зимою все тоне в темряві і завмирає на 14 — 15 годин довгої зимної ночі. Ні читати, ні працювати, ні дітям вчитись нігде- Без підвоза продуктів! Без меді каментів! Се значить, що близка Вам людина заслабла на коросту, на тиф! на сіфіліс — і ви спокійно мусити дивитись, як вона буде мучитись, гнити або вмирати. Вливання дози неосальварсана коштувало 5000 карб.: того самого ліку, від котрого поворотний тиф минає в 24 годин, від котрого сіфіліс, коли не вигоюється, то стає не заразливим на довгий час. Без одежі! Без чобіт! Сього літа чоботи у нас в Камянці коштували 7000 — 12.000 карб. Такі сякі черевички 2000 — 3000 карб. Чоловіча одежа — 10.000 — 12.000 карб. Добру шубу, покриту сукном, ще тої зими при большевиках можна було продати за 40.000 — 50.000 карб., зараз — 100.000 карб.

Місто не може дати селові нічого замісць хліба, бо й само не має. Село зрікається підтримувати паразіта-місто, бо й само бідує. Село гине від економічної руїни. Немає коня чим підкувати. Немає плуга чим залагодити. Під час останніх боїв в листопаді українські війська кидали гарматами, бо непідковані коні не могли вивезти їх в мороз з поля бою? Що-ж вже було про селянське хозяйство балакати?

Мужицькі закамарки повні паперових грошей. Але ціни їм немає ніякої. Одежі за них нігде купити. Гасу немає. І село світить скипами. Соли немає! І люде платять за фунт 150 — 200 карб. Їздили і ходили здебільше, бо й їздити ні на чому. з Проскурова до Станислова або до Одеси. Шкіл немає і в помину. Бо учителям нікому платити. І з голодухи вони пійшли в ліса, в повстанці. Підручників немає. Бо ніякий уряд про се не дбає — ні український, ні большевицький, щоб їх надрукувати. Паперу немає Ні на чому вчити дітий писати. Навіть лікар за аркуш паперу для рецептів платить 5 — 7 карб. Чорнила теж Пан Біг дав... Зате хліба на селі скілько завгодно. В великих стіжках зимою стоїть він немолочений. Ні для чого, і ні для кого молотити. Старого ще вистарчає! Що вмолотять — йде на самогон. Мабуть ніколи так безпросвітно не пило, та так тяжко, безнадійно тяжко не хорувало українське село на тифи, на холеру, на віспу, навіть чорну, на сіфіліс, в самій жорстокій його формі, як зараз. Лікарні закриті і запечатані. Лікарі перейшли на баб шептух і на впомацках шукають трав, котрим можна-б хоч для псіхіки замінити медікаменти. Рани нема чим перевязати. Дезінфіціруючі ліки і не сняться вже нікому.

Таку картину тепер уявляє Україна!

Шляхи? Транспорт? Від Харкова до Київа треба їхати... шістнадцять день. Потяг через кожду версту стає: то відстрілюється від бандітів, то збирає дрова, то направляє шлях, то звязує колеса та гасить пожежу, бо осі без шмаровидла горять. Від Одеси до Жмеринки 6 до 7 день при щасливих умовах з пересадками на селянську карузу і їздою під обстрілом, з риском бути раз десять пограбованим або вбитим. Бо ті, що иноді здалека здаються повстанцями, зблизька здебільше є просто-напросто мисливцями на чужу власність і життя. В бою вони орієнтуються тільки на ворожі обози. В дипльоматичних зносинах — на грошеву допомогу. Хто більше дасть — тому вони й служать!

Шляхи? Проїзд? Дорога від Відня до старого російського кордону обійшлась мому знайомому в 600 корон; від Збруча до Камянця — в 5000 карб. Правда — грає ролю валюта. За рік від гетьмана до приходу Поляків корона виросла з 40 50 кол. до 3-х —5-и карбованців; марка з 85 коп. до 12 карб. і т. д. Бо єдиною заслугою наших фінансових верств треба признати те, що вони зробили 50 карб. „лопатки", як їх називають селяне, — найдрібнішими грішми і таким чином знищили потребу в більш дрібних грошах.

Телеґраф? Телефон? Ви їдете великим шляхом і бачите вивернуті або зрізані телеґрафні стовпи, порвані дроти, зруйновану сіть на протязі десятків верств. То повстанці руйнували комунікацію. І так по всій Україні. Потяги навіть виходили в сліпу, не знаючи, чи вільний шлях, чи ні. Порядок?... Кожне село є окрема республіка. І коли підчас війни з Денікінцями приходилось ставити недалеко від села артілерію, виходили узброєні делеґати і заявляли: Геть звідси! А то свою виставимо!...

Владу в селі мають ті, хто сміливщий, хто дужчий, хто більш має патронів, зброї.

В широких масах панує страшена реакційність і ворожність до большевиків, до Денікіна, до тих, хто несе зброю і їде за хлібом. Але не дає ні чобіт, ні солі, ні гасу, ні ліків. Найбільш впливові селянські партії — есери і селянська спілка, скільки раз в ріжних містах Поділля скликали зїзди. І ні разу ті зїзди не збирались. Бо приїздила третина, а то і меньше скликаних Бо на Україні зараз немає партії, немає влади, немає людий, котрі з чистою совістю могли-б сказати, що вони мають широку популярність, можуть крісталізувати сей хаос в державні форми. Всі балачки про одностайність, про якусь свідомість, про дужі настрої в масах — се тільки балачки людий, котрі власні бажання рахують за дійсність.

Всі змучились. Всі змучились безконечною війною і ще більш безконечними грабунками і експеріментами. І зараз одно бажання панує, як цвль на стоячій воді: спокою і хоч якого небудь порядку.

Камянець-Подільський, 1. січня 1920 р.

(Воля).

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць лютий 1920 р.

ПРИХІД:

Від.	Вплатив	Від.	Вплатив
1.	322.06	142.	106.04
2.	92.79	143.	45.28
3.	43.32	144.	55.79
4.	57.20	145.	23.72
5.	38.96	146.	90.90
6.	32.78	147.	130.09
7.	111.35	148.	11.08
8.	26.98	149.	51.93
9.	77.02	150.	15.36
10.	151.80	151.	52.45
11.	6.63	152.	15.71
12.	105.53	153.	22.32
13.	41.84	154.	32.91
14.	30.35	155.	181.97
15.	41.52	156.	28.00
16.	29.75	157.	15.86
17.	49.16	158.	19.86
18.	75.30	159.	34.38
19.	10.85	160.	78.62
20.	113.00	161.	36.26
21.	21.04	162.	27.75
22.	47.52	163.	26.48
23.	20.29	164.	38.30
24.	77.60	165.	104.20
25.	22.55	166.	16.92
26.	17.38	167.	14.79
27.	59.07	168.	102.46
28.	89.15	169.	16.52
29.	100.09	170.	161.10
30.	29.50	171.	43.72
31.	7.93	172.	41.48
32.	25.61	173.	30.79
33.	26.04	174.	46.33
34	72.46	175.	61.86
35.	28.18	176.	19.05
36.	36.68	177.	12.49
37.	34.44	178.	16.66
38.	188.34	179.	170.66
39.	47.62	180.	12.46
40.	8.24	181.	39.57
41.	48.69	182.	29.29
42.	70.47	183.	19.94
43.	14.58	184.	12.28
44.	63.39	185.	26.06
45.	93.17	186.	67.80
46.	28.31	187.	32.52
47.	11.94	188.	22.45
48.	77.46	189.	14.67
49.	16.68	190.	9.70
50.	18.25	191.	40.35
51.	23.18	192.	19.57
52.	18.33	193.	125.12
53.	38.47	194.	14.39
54.	28.26	195.	28.54
55.	43.27	196.	36.22
56.	53.34	197.	26.85
57.	56.83	198.	32.49
58.	28.95	199.	12.45
59.	44.79	200.	56.13
60.	9.69	201.	14.31
61.	69.59	202.	19.46
62.	62.36	203.	43.69
63.	181.56	204.	10.62
64.	35.06	205.	13.77
65.	135.34	206.	78.43
66.	57.18	208.	28.28
67.	70.42	209.	119.25
68.	17.77	210.	30.63
69.	81.31	211.	59.94
70.	192.04	212.	6.48
71.	21.83	213.	159.41
72.	43.30	214.	22.35
73.	25.97	215.	34.21
74.	19.49	216.	25.86
75.	50.93	217.	152.42
76.	158.52	218.	163.23
77.	53.49	219.	23.66
78.	107.49	220.	74.44
79.	9.22	221.	212.25
80.	47.82	222.	12.59
81.	117.08	223.	108.78
82.	23.08	224.	15.59
83.	69.66	225.	21.87
84.	10.51	228.	39.98
85.	49.88	229.	126.38
86.	61.69	230.	112.31
87.	62.58	233.	50.87
88.	12.52	234.	133.12
89.	15.64	235.	76.40
90.	51.15	237.	109.31
91.	127.46	238.	4.50
92.	13.83	239.	126.90
93.	20.38	241.	37.78
94.	46.77	243.	55.61
95.	42.94	244.	19.89
96.	108.82	245.	70.80
97.	7.20	246.	22.18
98.	78.56	247.	152.52
99.	117.25	248.	57.08
100.	38.49	251.	52.51
101.	41.36	254.	96.26
102.	213.92	255.	70.32
103.	62.36	256.	19.94
104.	134.29	258.	26.50
105.	91.26	259.	103.03
106.	124.86	262.	18.58
107.	52.66	263.	22.91
108.	45.65	270.	128.64
109.	75.26	273.	27.31
110.	23.99	274.	81.51
111.	27.24	276.	200.92
112.	135.58	277.	22.80
113.	62.65	278.	38.82
114.	40.71	282.	155.36
115.	25.96	283.	64.70
116.	12.30	286.	33.95
117.	60.58	288.	60.83
118.	26.62	290.	27.78
119.	21.64	291.	24.39
120.	68.36	292.	75.86
121.	18.29	293.	6.68
122.	11.96	295.	102.59
123.	27.72	296.	91.14
124.	44.72	300.	253.43
125.	24.22	301.	86.09
126.	14.74	303.	13.79
127.	65.06	305.	12.29
128.	28.41	308.	63.16
129.	15.13	314.	10.14
130.	136.52	315.	8.24
131.	30.65	316.	92.16
132.	78.44	317.	45.04
133.	135.80	318.	45.32
134.	23.93	320.	26.01
135.	97.15	321.	48.88
136.	111.25	323.	29.39
137.	43.28	324.	61.41
138.	26.61	326.	84.33
139.	20.28	330.	91.13
141.	18.87	332.	38.42

Від.	Вплатив	Від.	Вплатив
336.	132.96	369.	80.20
338.	196.56	370.	90.56
339.	63.50	371.	42.93
341.	63.65	373.	9.93
342.	74.69	380.	27.85
344.	13.22	381.	8.15
347.	18.58	384.	102.40
349.	32.50	385.	36.36
350.	53.41	388.	81.71
351.	24.77	391.	26.42
354.	32.35	392.	7.40
355.	28.17	393.	32.06
357.	23.73	396.	67.63
363.	63.18	400.	32.90
364.	47.26	401.	19.50
365.	50.52	402.	11.43
367.	52.24		

Процент від бондів	200.00
Процент від морґечів	97.00
Сирітські части по бл. п.:	
Григорій Собків, в. 296	900.00
Юлія Сливар, в. 62	400.00
Разом	19.176.50

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

Григорій Собків, в. 296	1.057.00
Демко Ликтей, в. 330	200.00
Вас. Заблоцький, в. 63	1.000.00
Марія Габура, в. 1	1.000.00
Юлія Сливар, в. 62	1.000.00
Василь Булик, в. 277	250.00
Іванна Чорнєва, в. 270	500.00
Іван Лишак, в. 56	1.000.00
Іван Клапач, в. 86	1.000.00
Антін Ґошко, в. 106	200.00
Михайло Тимків, в. 367	300.00
Іван Кісиляк, в. 161	200.00
Никола Мигаль, в. 63	600.00

Запомоги з фонду убогих:

Зофія Здирко, в. 131	50.00
Н. Статковський, в. 175	50.00
Ів. Товарницький, в. 159	50.00
Йосиф Гуменяк, в. 233	50.00
Василь Кохан, в. 2	50.00
Дм. Сокальський, в. 308	100.00

Виплати з фонду сирітського:

Іван Дзендзель, в. 3 (ст.)	194.22
Мих. Богайчук, в. 117	163.50
Ник. Дроздович, в. 12	280.00
Ілія Куйбіда, в. 42	412.00

Розходи адміністраційні:

Платня головного уряду і помічника	440.00
„Свобода" за орґан	2.111.42
„Свобода" за роботи	142.00
„Свобода" за календар решта	397.80
Засіданне контролі	196.92
Стейтові лайсенси	78.00
Видатки канцелярійні	141.85
Підмога проф. М. Грушевському	1.000.00
Разом	14.214.71

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем місяця січня б. р. була	199.179.76
Прихід за лютий	19.176.50
Разом	218.356.26
Розхід за лютий	14.214.71
Готівка з кінцем лютого остає	204.141.55

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	204.141.55
Бонди	237.647.00
Морґечі	52.885.00
Реальність	19.500.00
Друкарня	21.000.00
Разом	535.173.55

Стан довжний:

Фонд посмертний	250.224.31
„ резервовий	134.046.98
„ адміністр.	29.816.37
„ убогих	10.012.16
„ конвенційний	13.093.83
„ народний	5.675.42
„ сирітський	92.304.48
Разом	535.173.55

К. Кирчів, гол. предс.;
В. Левчик, гол. касієр;
С. Ядловський, г. фін. секр.

ГАЛИЧАНЕ Й НАДДНІПРЯНЕ.

(З львівського дневника „Громадська Думка").

Перехід української галицької армії, а з нею і великої частини урядовців З. О. У. Н. Р., в липні минулого року на українське Поділлє, де в той же сам час опинились уряд і війско Наддніпрянщини, був між иншим і першою по довгих століттях стрічою великих гуртів обох українських областий Галичини і Наддніпрянщини. Не вільна воля, лиш напір обох ворожих армій приневолив тоді оба українські уряди, обі українські армії та місцеве й захоплене круговоротом війни галицьке і наддніпрянське громадянство зійтися нарешті на малім клаптику ще вільної тоді української землі.

Обставини сеї стрічі були можливо якнайгірші. Конечність відступати із заходу і сходу, атмосфера докорів в обох таборах на тему, хто все завинив, — безладдє — як у кождім тимчасовім захисті, моральна депресія, матеріяльна біда, пошести, непевність якою буде найблизша будуччина, — відрізанне від усього світа, — все те відразу притупило почуттє історично важного моменту в сій стрічі, та пхнуло всіх у вир біжучих злиднів.

Горе збільшувалось з кождим днем, бо чим раз виднійшими ставали усі противенства, які витворилися на протязі століть між українським галицьким і наддніпрянським світом. Усі окремішности, які колись дали підставу окремій галицько-володимирській українській державности і утвердились в ній, — великий, століттям триваючий вплив латинсько-польської культури в Галичині в противенстві до східно-грецько-руської культури Наддніпрянщини, — все таки жива козацько-гайдамацька традиция останньої і недостача такої традиції у Галичан, — школа публичного конституційно-парляментарного життя у Галичині і всі наслідки підземного революційного життя з деспотичній Росії, — недостача яких-небудь гуртових зносин, а навіть відвідин між Галичанами і Наддніпрянами в цілім XIX. столїттю, так що навіть деякі визначні політичні проводирі галицьких Українців ані разу в своїм життю не бачили Києва, — наконець ріжні матеріяльні відносини і ріжні обставини життя в останньому добу: у одних зглядний добробут, революція і війна проти Росії, у других комірницьке селянство, бідна урядниця верства, майже леґальне перебрання власти на території української Галичини і війна проти Польщі, — все те серед згаданих обставин стрічі і конечности негайної спільної акції проти ворога Наддніпрянщини — в умовах, серед яких і требаб і годі було битись нараз з усіма ворогами і з ким небудь треба було очевидно на тяжких умовах миритись, — все те виявило, що Галичане і Наддніпряне: два українські світи.

Се не виключно українське каліцтво. І в Польщі не богато красше. Хоч у них традиція спільного державного життя усіх земель більше однородна і сильнійша, ніж у нас, хоч взаїмні зносини польский областий загарбаних трьома переможцями через весь час окремого життя були куди красші, ніж у нас, — то все таки ріжниці і навіть ненависть між галицькими Поляками, крулевяками і Познаньчиками такі великі, що думка про дійсні тепер три Польщі — не парадокс.

Одначе в Польщі, по при всі, навіть дуже бурливі взаїмні конфлікти, все таки твориться одна Польща. А у нас? У нас перша по довгих століттях стріча Галичан і Наддніпрян, з якої мала вийти спільна праця і одна вільна українська державність, є поки що в стадії обопільних докорів з боку обох таборів. На Поділю ніяк не могли зрозуміти себе: парляментарист Петрушевич і повстанець Петлюра, наддніпрянські і галицькі міністерства та урядовці а навіть окремі люди обох областий у своїх щоденних звичках. — Одначе коли всі ті, для кождого ясні і зрозумілі речі, довели згодом, правда, з метою вратовання знесиленої і обнятої пошестями галицької армії до умови з Денікіном у Галичан, та до варшавських декларацій Курдиновського, Пилипчука — Павлюка і врешті Лівіцького, за яким станув сам Головний Отаман, у Наддніпрянців, — тоді у нас замісць спокійного і річевого розгляду а навіть осудження окремих політичних подій на тлі вікових традиций, зразу в обох таборах прокинулась зараза загальних обвинувачень, яка булаб неможливою в відвічальних кругах инших народів і яка є всім, тільки не вістуном красшої долі. Вистане пригадати, що ті шкідливі, але серед обставин що найменьше добре зрозумілі події охрещено без розбору в обох таборах „зрадою", що був час, у якім за се легко можна було позбутись голови за „галичанство" і час, коли публично, в галицьких провідних часописах називалось цілий наддніпрянський уряд і наддніпрянську армію дурнями і т. п. Оба табори розійшлися і тепер кождий на свою руку спасає Україну.

Не треба доказувати, яку велику шкоду приносить нам отсе розєданне. Чиж можна на будуче уявити собі більшу шкоду, як та, що вийде, коли негайно не удасться керманичам української державности витворити таких відносин, серед яких вже весною сього року станулаб до спільного діла тимчасом знову зєднана з правительством У. Н. Р. галицька армія і її окремі частини в Італії і Чехословаччині разом з Наддніпрянами? Лалими застали нас великі сучасні події! Мало котра голова сяє високо понад каліцтвом свойого гурту. Не видно сьогодня на Україні ані одного Богом нам даного Богдана.

Будуймо шлях для його приходу! Маймо надію, що Наддніпрянщина найде спосіб і нагоду звернути поки час увагу своїх людий на конечне приєднанне цінного українського світа для будови укр. державности, вияснить окремішности його і підкреслювати-ме при кождій нагоді все, що вяже нас а не розділює. Галичанеж мусять зрозуміти, що про силу кождого народу рішає перед усім його відношенне до ідеї своєї державности, що ся державність на дальшу мету в кождім випадку не обійдеться без Наддніпрянщини, що ідейним Піємонтом, яким до недавна з конечности і при рішучій допомозі Наддніпрянщини була наша область для всеї України, ми вже також перестали бути — що коли Наддніпряне зуміли витворити у себе тільки „хаос", то се вже (несподіваний перед 5 роками для галицького загалу) український хаос, серед якого для розумної праці все найдуть місце і галицькі діячі, — що коли на Наддніпрянщині так часто ще кричить „варварство", то і се зрозуміле, бо порід кождої живої людини се варварство і крик, а там тепер родиться наша трийцятьміліонова нація і відразу її державність. Мусимо тямити всі, що всяке розєднанне наше, то вода на ворожий млин.

Остап Луцький.

З БІЛОРУСИ.

Епідемія тифу в Білоруси десяткує населенне так як у нас. Лікарів і ліків нема майже зовсім. Також нема потрібних фінансових середників для нищення епідемії. Відносини зовсім не красші чим у нас.

Сільські кооперативи на теріторії цілої Білоруси проявляють в останніх часах більше життя. Вони самі навязують взаємини з центральними торговельними фірмами. Вони закуповують великі партії товарів та орґанізують товарообмін. В місяці марті проектується зїзд делегатів сільських кооператив для ще красшої орґанізації своєї діяльности.

Переїзд з Білоруси на теріторію, яку до недавна займали добровольчі війска, недозволений варшавським урядом. В звязи з сим спинено переїзд великої партії фабричних робітників на Україну, які остають в Мінську без роботи.

НОВА ГЕТЬМАНЩИНА.

У Відні в останніх днях поширються вістка, що починається нова аґітація за новим гетьманом, а саме за Василем Вишиваним (Габсбурґом).

Головним протектором з боку Придніпрянців має бути Дмитро Дорошенко; з Придністрянців є більше протекторів. Не хочемо вірити, щоби та акція мала якінебудь, серіозні вигляди серед нашого народу.

СТАРОКРАЄВІ ПОСМЕРТНІ ВІСТИ.

Володимир Пясецький, хорунжий українських війск, згинув геройською смертю дня 12. січня 1919 р. в 22 році життя. Покійний, син о. Льва, пароха в Реклинци і Софії з Подолинських Пясецьких, покликаний в часі світової війни в ряди австрійської армії, брав участь в важких крівавих боях на румунському фронті, де й попав в полон. В часі відвороту румунської армії провів тяжкі місяці у румунській неволі, з якої видістав ся утечею до Одеси. По довгих важких місяцях, проведених в Одесі, повернув до Львова. З хвилею проголошення Української Народної Републики як хорунжий українських війск жертвував усі сили дорогій Вітчині. Поляг в часі боїв о місто Жовкву, коли на чолі розбитків кинувся у нерівний бій з переможною силою. Похорони відбулися 19. січня 1919 у Реклинци.

Повідомляючи отсим усіх із рідні і знакомих про смерть свойого Найдорожшого Сина і щирого борця за волю України, горем придавлені родичі жертвують рівночасно замісць свіжих квітів на могилу покійника 100 корон на українських полонених.

Іван Турянський, управитель школи в Жиравці, помер дня 13. січня 1920.

Десьо Вітошинський, одинокий син д-ра Володимира і Олімпії Вітошинських в Тернополі, помер в грудни 1919 р. в 17 році життя в Жмеринці.

Ілько Ліськевич, громадянин в Ярославі, помер дня 30. січня с. р. по короткій недузі в 60 р. життя. Похорони відбулися дня 1. лютого в Ярославі. Покійний, незвичайно характерний і чесний чоловік, член „Просвіти" в Ярославі, занимався горячо нашими загальними справами і через те позискав собі пошану і любов у всіх.

Іван Шкондеюк, уч. V. кл. української гімназії в Коломиї, помер на еспанку дня 28. січня с. р. Покійний був сином селянина з Соколівки, пережив 19 літ.

Луцько Шостак, тихий та щирий український патріот, помер в Миколаєві, коло Бродів. Покійний в першій і другій мобілізації проти Сербії, був довгі місяці на сербській границі, опісля підчас світової війни дістався в Карпатах в московську неволю. В початках був в Симбірську, опісля був членом „Комітету для несення помочи полоненим Українцям". Опісля з полону утік і три місяці блукав нім дістався до своїх. Між місточком Щуровичами а своїм рідним селом передерся через московський фронт до своїх і тут знову взято його до війска, де пробув ще один рік аж до розпаду Австрії. Лишившися в дома, спішився скоро з улаштованнем свого ґаздівства, бо мав ще надію поносити кріс за свободу України. Його весела вдача та енерґічна постанова не страшила його перед нічим. Був страшним ворогом кацапів, яких в Брідщині була тьма-тьменна. — Страшна недуга тифу скосила його перед часом. Дня 17. падолиста 1919 року поховавши свого тестя, уже 27-го того самого місяця то є в десять днів пізнійше, зложено і його тіло на вічний спочинок. — Покійний прожив 36 літ і осиротив жінку і четверо дітий.

ЛИСТИ ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

(Продовжене).

Головна Канцелярія Українського Народнього Комітету в Злучених Державах подає отсе дальший спис листів, які наспіли з Европи.

З Чехословаччини.

79. Іван Гук, пошукує Василя Гук, брата з пов. Дрогобич.

80. Іван Самуляк, пошукує Василя Грабовецького в Канаді. Є лист до него.

81. Павло Ковальчук, пошукує Миколи Саварина, брата в Арґентині. Є лист до него.

82. Іван Ільницький, пошукує Йосифа Ільницького, брата. Є лист до него.

83. Михайло Бігун, пошукує Миколи Федорків, Василя Ілітича, зі Струтина, пов. Долина. Є лист до обох.

84. Андрій Градовський, пошукує Стефана Градовського, стрия, в Вишатичах, пов. Перемишль.

85. Стефан Канінець, пошукує Романа, Костя, Семена Канінець, братів з Задільск, пов. Турка. Є лист до них.

86. Іван Мах, пошукує Анни Мах, сестри з Ляцького, пов. Добромиль, перебувала в Клівленд. Є лист до неї.

87. Степан Пеленський, пошукує Василя Лящинського, з Комарна. Є лист до него.

88. Володислав Бзранкевич, пошукує Андрія Стефановича, вуйка. Є лист до него.

89. Іван Юрах, пошукує Василя Юраха, брата. Є лист до него.

90. Орест Габлинський, пошукує о. Осипа Поповича Березінського.

91. Іван Підгорний, пошукує Івана Калитова, з Київської губ., перебував в Канаді. Є лист до него.

92. Петро Подлецький, пошукує Василя Кінаша, з Баранова, пов. Бучач. Є лист до него.

93. Іван Пилипів, пошукує Андрія і Йосифа Пилиповича, братів, з Хоростскова, пов. Гусятин.

94. Іван Солун, пошукує Івана Пізнака, вуйка з Михнівців, пов. Турка над Стрийом. Перебував в Джерзи Сіти.

95. Захарій Рудик, пошукує Василя Рудика, брата з Садків, пов. Заліщики. Перебував в Канаді.

96. Осип Явний, пошукує Андрія Рибака, Івана Явного, з Ланів, повіт Львів.

97. Іван Оробець, пошукує Василя Оробиця, брата, з Залуча, пов. Снятин. Перебував в Шікаґо. Є лист до него.

98. Іван Ігнатів, пошукує Федора Ігнатова, брата. Є лист до него.

99. Іван Волошин, пошукує Михайла Ганаса, Миколу Пацула, Рузю Пацула, з Корничі, пов. Самбір. Є лист до них.

100. Микола Грицько, пошукує Василя Грицко, брата, з Красної, повіт Калуш. Є лист до него.

101. Михайло Ганевич, пошукує Андрія Ганевича, брата, з Новосільки, пов. Рава руська. Перебував в Пенсильванії. Є лист до него.

102. Михайло Слука, пошукує Івана Слука, брата, з Турники, пов. Жовква.

103. Юрко Вишньовський, пошукує Дмитра Вишньовського, з Городів, пов. Городенка.

104. Іван Литвинець, пошукує Вінтона Литвиня, брата, з Неговець, повіт Калуш. Перебував в Рочестер. Є лист до него.

З Галичини.

105. Василина Кухта, пошукує Василя Теремчука, брата, з Стрілця, пов. Городенка. Є лист до него.

106. Стефан Війтюк, пошукує Семка, Антонія, Йосифа і Михайла Яхніцьких, Стефана Нювчаса. Перебували в Канаді. Є лист до них.

107. Дмитро Тунка, пошукує Михайла Тунка з Каменя, пов. Калуш.

108. Михайло Олійник (Львів), пошукує Назара Тарнавського. Є лист до него.

109. Йосиф Макарук (Львів), пошукує Евстахія Макарука. Є лист до него

110. Михайлиха Ятан, пошукує Михайла Ятана, сина, з Городенки. Є лист до него.

111. Євдокія Кіндзерська (Струсів-Теребовля), пошукує Івана Шкварка, перебував в Бразилії.

112. Євгенія Кіндзерська (Струсів-Теребовля) пошукує Петра Кіндзерського, перебував в Бразилії.

113. Мирослав Капій (Теребовля), пошукує Василя Мартинюка, з Іванівки, пов. Теребовля. Є лист до него.

114. Марія Золота (Шипивці, повіт Тлусте), пошукує Михайла і Василя Стусика, Василя Сончишина.

115. Яків Накращевський (Чортків старий, Чортків), пошукує Михайла Шароновського. Є лист до него.

116. Юлія Заклинський (Галич), пошукує Марії і Анни Заклинських. Є лист до них.

117. Микола Вишиванюк (Ка[illegible]чин, Коломия), пошукує Івана Вишиванюка, брата, перебував в Пенсильвенії.

118. Володимир Сороневич (Рогатин), пошукує Івана Гниду, Григорія Демидюка. Є лист до них.

119. Василь Дзюбинський (Коломия), пошукує Константії Дзюбинської, жінки, перебувала в Ню Йорку. Є лист до неї.

З Німеччини.

120. Зеновій Власюк (Солтав-Гановер), пошукує Євдокії, Дмитра, Кирила і Юстини Власюк, Кирила Степанюка.

121. Никифор Казко (Салцведель), пошукує Рафаїла Михайловського, шваґра, з Київщини. Є лист до него.

122. Василь Громич (Ґановер), пошукує Івана Івановича, Грамовича, брата з Волині.

123. Дмитро Слободзян (Відень), пошукує Петра Слободзяна, брата, Йосифа Шевчука, Івана Затонського, Гриця Міняйлюка, Михайла Фаріона, Івана Дворковського.

124. Олексій Кирилович Кобак, (Залцведель), пошукує Сарафіяна Полуненка, Рафломея Линника, Кузьму Ярмолюка, Павла Приходька, Петра Чижука, Петра Рипича, Аксентія Тарановича.

З Італії.

125. Федько Данилюк (Італія), пошукує Гната Кіта. Є лист до него.

126. Дмитро Щигол (Італія), пошукує Петра Щигола, брата, з Шедловець, пов. Гусятин.

127. Іван Цар (Італія), пошукує Карпа Кзука, з Яструбичів, пов. Сокаль.

128. Стефан Горпенюк (Італія), пошукує Василя Ґорпенюка, брата, з Яструбичів, пов. Сокаль.

129. Михайло Сабаль (Італія), пошукує Василя Сабаля, батька, з Білоголович, пов. Зборів.

130. Петро Шереньґа (Італія), пошукує Олексу Попадюка, з Куленки, пов. Калуш.

131. Мирон Бойчак (Італія), пошукує Гринька Мотуряка, брата, з Поручина, пов. Бережани, і Дмитра Цюринькова.

132. Данило Нацюк (Італія), пошукує Василя Романів, брата, Петра Булящина і Івана Кухаришина з Годова, пов. Зборів.

133. Тимко Риндюк (Італія), пошукує Василя Риндюка, брата, і Павла Микитюка з Красносілців, пов. Збараж.

134. Олекса Пацлавський (Італія), пошукує Юліяна Дзюбкевича, говариша з Берестан.

135. Лука Крук (Італія), пошукує Максима Михайлюка і Савки Крука з Яструбичів, пов. Сокаль.

136. Йосиф Остапчук (Італія), пошукує Гриця Остапчука, брата, і Гриця Шевчука, з Поздимира, пов. Сокаль.

137. Дмитро Сьвірський (Італія), пошукує Івана Ґрутозу, з Журавна, пов. Жидачів.

138. Михайло Сиборський (Італія), пошукує Івана Савчука, з Оплуцка, пов. Раднмів.

139. Володимир Бабіцький (Італія), пошукує Івана Заклінського, Петра Скрентовича, Олени Заклінської з Галича.

140. Іван Кулинич (Італія), пошукує Михайла Кулинича, стрия, Стефана Саломана з Волі Міхової, пов. Ліско.

141. Теодор Челяк, пошукує Гриця і Федора Челяків, синів, і Панаса Світок з Гарасимова, пов. Городенка.

142. Михайло Стахур (Італія), пошукує Гаврила Кренципроха зі Львова.

143. Іван Мельник (Італія), пошукує Катерини Маміешин, з Бабина, повіт Калуш.

144. Павло Оленчук (Італія), пошукує Михайла Оленчук і Стефана Самборського з Тисьмениці, пов. Товмач.

145. Володимир Гасій (Італія), пошукує Миколу і Володимира Гаврилів зі Скоморох, пов. Рогатин.

146. Микола Шевчук (Італія), пошукує Івана Бабія, зі Скоморох, повіт Бучач.

147. Іван Сидор (Італія), пошукує Андрія Сидора, брата. Є лист до него.

148. Кіндрат Собенько (Італія), пошукує Михайла і Насті Калецьких.

ДО ВСІХ ІНТЕРЕСОВАНИХ.

Кождий хто бажає, щоби йому переслати лист, зволить ласкаво подати точну адресу, залучити марки на пересилку і заадресувати як слідує:

UKRAINIAN NATIONAL COMMITTEE OF U. S.,

30 E. 7th Street, New York, N. Y.

Канцелярія У. Н. Комітету.

МІСЦЕВІ ОГОЛОШЕНЯ.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

(В сій рубриці містимо оголошення театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і без довших поклимів).

JERSEY CITY, N. J.

Заходом **Товариства Ліги Українських Американських Ветеранів** в Джерзи Сіти, Н. Дж., Варта (Post) 1, відограють нову штуку, яку ще не грано в цілій Америці **„НАЙЛІПШЕ У ВУЙКА СЕМА"**, в неділю, дня 7-го марця 1920 в гали церковній при ул. Greene і Sussex Sts. Початок точно о годині 7-мій вечер. Ціни місць: 50 і 35 цнт. На се представлене запрошуємо всю місцеву громаду і всіх доокoличних Українців і всіх українських ветеранів і всіх наших щирих і патріотичних одиниць, а певно ніхто не пожалує. Проситься о численну участь. Управитель: Николай М. Левицький. 28-29

DETROIT і HAMTRAMCK, MICH.

Спів Драм. тов. Ів. Котляревського відограє в **неділю, 14. марта 1920 р.** в галі „Української Хати" під ч. 22 Ґрейлінґ ул., Гамтрамк, Міш., **„ПОВЕРНУВСЯ ІЗ СИБІРУ"**, драма в 5-ох діях зі співами Л. Яновської. Вступ: $1.00, 75 і 50 цнт. Початок о годині 7.30 вечером. Режісер Д. А. Родимці! Приходіть громадно на се прегарне представлене.

29-31 КОМІТЕТ.

ВІЧА І ЗБОРИ.

ВАЖНЕ ДЛЯ ДЖЕРЗИ СІТИ.

В просвіті сила народу.

Длятого в сю неділю, дня 7. марта с. р. відбудуться у нас **ВЕЛИКІ ЗБОРИ НАРОДНІ** в справі Школи і Народного Дому в церковній гали при улиці Sussex і Greene, о годині 12-ій, сейчас по Службі Божій. До громадної участи запрошує всіх місцевих Українців

28-29 КОМІТЕТ.

ВАЖНЕ! ДУЖЕ ВАЖНЕ! ДЛЯ МІСТА НЮАРКУ І ОКОЛИЦІ!

Приходіть самі і других кличте на

ЗАГАЛЬНЕ ЗІБРАННЄ

устроюване Тимчасовим Комітетом Укр. Технічної Школи, котре відбудеть ся

ДНЯ 7-го МАРЦЯ С. Р.

о годині 2-ій пополудни в Українській Робітничій Гали, під ч. 57-59 Бікон ул., Нюарк, Н. Дж.

Головною цілею сего зібрання буде заснованнє Укр. Технічної Школи на місто Нюарк і околицю.

Родимці! На Україні техніка розвинена дуже слабо, на Україні нема всіх знарядів, котрі ми бачимо в усіх других промислово-розвинених краях.

Коли думаєте повернути на Україну і статись корисним на поли технічнім, тож старайтесь вернути добрими ремісниками як наприм. токарами (лейтгенд), механіками автомобілевими, тулмейкерами (шлюсарами), взагалі вивчитесь оперувати всіми машинами, включаючи і моторові плуги (трактори). Отже приходіть численно.

28-29 КОМІТЕТ.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошеня женитьби не приймаєсь).

ДО КРАЮ! Хто хоче працювати на корабли кілька годин денно при легкім занятю, нехай звернеть ся до: GREENWICH LABOR AGENCY, 129 Greenwich Street, New York, N. Y. 194

Пошукую свою сестру **РОЗАЛІЮ ПРОЦЬ.** Тому чотири роки мешкала в Lorain, Ohio. Маю листи з краю і хочу з нею поділитись вістями. Хтоби о ній знав, або ти сама сестро, зволить зголоситися до: **JULIA KUBICKA**, 1030 E. 66th Place, Cleveland, Ohio. 29-31

Пошукую свого шваґра **ОЛЕКСУ ШИНКАРА**, з села Чорний Ліс, повіт Збараж. Має перебувати в Бофало. Має у мене лист з краю. Нехай зголоситься до: **ANTHONY FRYGA**, Box 106, Warren Point, N. J. 27-29

Пошукую тіточного брата **ТИМКА ЗАЯЦЬ**, з села Гайворонка, пов. Вишнівчик, Гал., в дуже важній справі. Віїхав від мене з Монтреал до Ню Гейвен чи Балтимор в стейтах. Хтоби о нім знав, або ти сам брате зволить зголоситися на адресу: **THEODORE HALKA**, Box 24, Chippawa, Ontario, Canada. 28-9

Пошукую вуєчного брата, **ІВАНА ОНИСЬКІВ**, сина Тимка і Марії, з села Настасова, пов. Тернопіль, Гал., котрий має перебувати в Шенандоа, Па. або Обурн, Н. Й. Він самий або хто знавби про него, зволить зголоситись до: **PANKO KURICA**, 123 Washington St., Utica, N. Y. 28-31

Пошукую свого шваґра **ІГНАТА ДОМБЕК**, з села Скорики, пов. Збараж, в важній справі. Тому 3 роки перебував в Шікаґо, Ілл. Хтоби о нім знав або він сам, зволить зголоситися на адресу: **DEMKO MATWIJCZUK**, 205 W. Towpath St., Syracuse, N. Y. 29-31

Пошукую свого шваґра **МИХАЙЛА ГАВРИШКІВ**, з села Волиця, повіт Скалат, Гал. Тепер перебуває в полоні. Зволить зголоситися до: **IHNATI KUSHNIR**, 17 Burtz Lane, Woonsocket, R. I. 29-31

Пошукую свого брата **АНТОНА МУХНІЯ**, з Кобиловлоки, пов. Трембовля. Має перебувати в Дітройт, Міш. Прошу зголоситися на мій адрес: **J. M. MUCHNIY**, 320 West 52nd St., New York, N. Y. 29-30

Пошукую **НИКОЛУ МАЛОГО**, з села Назавізів, повіт Надвірна. Перед кількома роками перебував в Шікаґо, Ілл. Також пошукую **КСЕНЮ СТОЙКО**, замужна Бучко, з села Пичичіж, коло Львова. Перебувала перед 5 літами в Ню Йорку. Хтоби о них знав або вони самі зволять зголоситися до: **WASYL GURSKI**, 712 N. Ann St., Albion, Mich. 28-29

Пошукую **ТЕОДОРА БУШКЕВИЧА** і **ОЛЬГУ БУШКЕВИЧ.** Мають перебувати в Вест Пульман або Шікаґо, Ілл. Хтоби о них знав або вони самі, нехай зголосяться до: **KATERINA IWASYK**, Box 18, Moldawan, East Youngstown, Ohio. 27-29

ПОШУКУЮ женщини, яка би хотіла занятись доглядом троє дітий у вдівця. В справі платні прошу голоситись до: **THEODORE CZARNEWYJ**, 291 Van Horne Street, Jersey City, N. J. 27-29

Пошукує ся в дуже важній справі **ҐЕОРҐА МАРТИНЮКА**, бувшого ст. учителя, родом з Гавриловець на Буковині. Хтоби про него знав, або він сам, нехай зголоситься безпроволочно на адресу: **Dr. CONSTANTIN KLYM** Czernowitz, Bukowina, Roumania.

Де є **ВАСИЛЬ ШАНАЙДА**, дякоучитель, нехай зголоситься по листи з краю до його жени від родичів, на адресу: M. ВУНДА, Box 53, Fulton, N. Y. 29-30

Де є **МИКИТА ШВЕЦЬ**, син Василя, з Борок малих, повіт Скалат. Пошукує його жена Палана. Для него прийшло три листи реґістровані з краю від жени. Хтоби про него знав або він сам, нехай зголоситься до: **BASIL BERNYTSKY**, P. O. Box 310, Ford City, Pa. 28-30

Дмитро Ригайло з полону в Італії пошукує свого брата **ГРИГОРІЯ** з села Сільця, пов. Підгайці. По адресу прошу писати до: **MISS MARY KUZYK**, 19 Bradford Street, Boston 18, Mass. 29

Филип Сукач, походить з села Унів, пов. Перемишляни, Галичина (тепер перебуває в Німеччині), пошукує брата і двох сестер, котрі попередно перебували в Шікаґо. Зволять зголоситися на сей адрес: **PHILIP SUKACZ**, in Delmenhorst, Sachsen Strasse No. 12, Germany. 29

ЩОСЬ ДУЖЕ цікавого для кавалерів і вдівців. Пишіть, залучаючи 2-центову марку на адресу: **ROYAL SALES CO.**, Station O, New York City. 25—

Гаврило Нолянка повідомляє **ЛУЦЯ ВАЛЕЩУКА**, котрий замешкував під ч. 302 Ferry St., Newark, N. J., що його жінка померла. 27-29

МУЖУ МІЙ, ВІДОЗВИ СЯ! Вже 11 літ опущена моїм Дмитром. Послідний раз тому 7 літ чулам про Тебе десь в Allegheny, Pa.. Єсли жиєш, сейчас приїзди, бо довше не чекаю. Хто знає що про него, нехай ласкаво донесе мені. Ми обоє з Жерниці Нижної, пов. Ліско. **ТЕКЛЯ РОГОВСЬКА**, з дому Карепин, 233 Orange Street. Auburn, N. Y. 23,6,9

Петро Вітвіцький пошукує свого брата **СТЕФАНА** і сестри **ЮЛІЇ** з дому Вітвіцьких, замужна Лужняк. Вони перебували довший час в Нюарку, Н. Дж. Хтоби о них знав або вони самі, прошу написати до мене. Важна справа. **PETER WITWITSKIY**, P.O. Box 13, Youngstown, Ohio. 23,6,9

10 ЖЕНЩИН

потреба до легкого пакованя, добра робота і добра платня.

Голоситись до 29-31

BARVIER,

444 Greenwich St., New York City.

Володимир Ф. Кругляк, **Український Нотар**, виготовляє всякі документи до старого краю, як повновласти, просьби о пашпорти, а також спроваджує родини до Америки і т. и. Пишіть на адресу: 25-36

V. F. KRUGLAK.

151 Ave. A, cor. 10 St. New York City.

КОНКУРС.

Українська греко-кат. парохія св. Михаїла в Hazleton, Pa., пошукує дякоучителя. Кандидат мусить знати хоральний спів, театральні представленя і учити дітий через 2 години вечером. Платня після угоди. Доходи і помешкання. Посада до обнятя від 1го цьвітня. Голоситись до: **ВАСИЛЬ ПЛЯХТЯНЧИН**, 351 E. Thurwell Av., Hazleton, Pa. 29-30

ПОВІДОМЛЕННЄ.

Отсею дорогою маю честь повідомити усіх моїх знакомих та приятелів, що з днем 20. лютого с. р. обняв я посаду співробітника в широко знисній „Амерус Трейдінґ Корпорації" в Ню Йорку, Н. Й. 26-30

Прошу тому всіх інтересованих, щоби в справах інформаційних звертались до мене під адресою: **MICHAEL J. BIELA**, c/o Amerus Ukrainian Trading Corporation, 165 Broadway, New York, N. Y.

ОПОВІЩЕНЄ.

Обовязок, який вложило на мене Українська Торговельна Корпорація, розпічну виповняти від дня 1-го марта с. р. Всіх моїх товаришів, приятелів, знакомих і інтересованих в тій справі, відноситись прошу на слідуючу адресу: **THEO. B. YAWORSKY**, 308 King St., Wilmington, Del. 26-31

НОВИНКИ.

Опозиція проти іміґраційної постанови у Злучених Державах.

Ісаак Зіґель, республиканський посол до парляменту у Вашінґтоні і член парляментарної іміґраційної комісії, запротестував у парляменті проти нової іміґраційної постанови, яка вимагає знання читання в рідній мові іміґранта. Посол Зіґель впевняє, що ся постанова здержує тисячі бажаних іміґрантів і спрняє зростови коштів життя. Пересічно 3% нових іміґрантів відсилаєтся домів, тому що вони не вміють читати в рідній мові.

Посол Зіґель твердить, що через відсиланне назад неграмотних Злучені Держави поносять незвичайні страти, бо їх можна ужити до такої роботи, якої не буде сповняти роджена тут дитина. Дівчина, що тут родилась, не пійде приміром за домашну служницю ані за'кравчиню. Ті місця можна заповнити безпечно новоприбувшими дівчатами, котрі не вміють читати.

Як звісно, нова іміґраційна постанова Злучених Держав вимагає разом з иншим, щоби іміґрант вмів прочитати бодай 40 слів у його рідній мові. Ся вимога рівнаєтся недвозначно вимозі, аби іміґрант умів таки добре читати в своїй мові, бо се залежить вже від іміґраційного урядника, які слова дасть він до читання іміґрантови. Коли іміґрант, що навіть знає дещо читати, не допише при іспиті, його сейчас завертають на другу сторону. Знання читання крукованого письма рішучо вимагають від новоприбувшого, і до сього повинні приспособитись ті, що хочуть спроваджувати зі старого краю своїх рідних, або і ті наші земляки в старім краю, що вибираються до Злучених Держав. Хто не вміє читати в рідній мові, нехай навіть не вибираєтся до Злучених Держав.

Знова канадійський іміґраційний комісар в нюйорській пристані заявив оноді, що його правительство наказало йому не впускати з Ню Йорку таких новоприбувших іміґрантів, — що наміриляись їхати до Канади — котрі не мають наміру працювати при управі ріллі. Сього причина лежить в тім, що в Канаді є надвишка фабричних робітників.

Вартість нюйорських зелізниць.

Підчас переслухання перед оцінковою комісією міської ради в Ню Йорку, президент нюйорських зелізниць зажадав, аби місто, коли хоче купити горішні і підземні зелізниці, заплатило 400,000.000 долярів.

В Ню Йорку йде тепер боротьба між міською адміністрацією і зелізничим тростом. Трост домагаєсь підвишки тарифи їзди о 5 центів, або бодай о 3 центи. Тепер їзда міськими зелізницями коштує 5 центів. Трост домагаєсь 10 або найменьше 8 центів. Мейор Гайлен незвичайно спротивляєсь тому і в жаден спосіб не годиться на підвишку.

Урядники тросту вже кілька разів заявляли, що без підвишки зелізниці збанкротують. І дійсно, вже збанкротувало кілька трамваєвих компаний. Мейор Гайлен конче стараєсь о те, щоби всі зелізниці в місті перейшли на власність міста.

Медведі в нюйорськім стейті.

В околицях місточка Наєк, повіту Ракленд, в полудневосхідній части нюйорського стейту, появилось стадо медведів, яких сніг вигнав з лісів. Фармери з цілої околиці зоружуються і готовляться до облави на сих звірів-напасників, що вже атакували кількох людий.

Побіда націоналістичного кандидата над робітничим в Сієтл.

В промисловім осередку вашінґтонського стейту і в однім з найважнійших міст заходу, в Сієтл, зістав вибраний мейором (посадником) Гюґ Калдвел, бувший майор в армії Злучених Держав. Його сильним противником був Джеймс Дункан, секретар місцевої Центральної Робітничої Ради. Майор Калдвел кандидував на плятформі американизму , а Дункан на радикальній робітничій плятформі. Дункан дістав 34.059 голосів, а Калдвел 50.-840, і останний зістав вибраний мейором.

Чиншовий страйк в Джерзи Сіти.

Визискувачі у Злучених Державах так вширубували ціну за мешкання, що вже і людям з пересічним доходом годі покривати сей конечний розхід.

У многих великих містах вже потворились комітети приватних горожан для боротьби з визискувачами Мейор Ню Йорку покликав до життя специяльну комісію для розслідження дорожні харчу і мешкань в місті, а сойм Ню Йорку обговорює тепер питане, чи не булоб добре створити подібну комісію для цілого стейту нюйорського.

Тимчасом, коли инші міста і стейти панькаються з визискувачами, місто Джерзи Сіти, в стейті Ню Джерзи, постановило боротись з визискувачами при помочи страйку. В місцевих ґазетах англійських появилось оголошенне такого змісту: „Не платіть 1-го марта підвисшеного чиншу за мешканнє, коли вважаєте, що підвишка не є усправедливлена. Коли буде потрібне, то всі кошти судової розправи покриє місто".

Прочитавши се оголошеннє, понад 1.000 комірників, котрим піднесено чинш, не хоче платити належитости. Міські власти розглядають кожду справу зокрема, і де переконаються про конечність підвисшення чиншу, там радять комірникови полагодити справу згідно з бажанням властителя, а де підвишка не є усправедливлена, там радять властителеви брати гроші, які дає комірник, або скаржити комірника до суду.

Тимчасом міські власти напирають на сойм в Трентоні, аби прийшов з помічю безборонному населенню в боротьбі проти бездумних визискувачів. Проєктується, щоби через чотири роки не стягати податку за доми, що побудовано два роки тому; також проєктується закон, аби властитель дому повідомив комірника найменьше на три місяці, що буде підносити чинш, але робиться також застереженнє, що не вільно властителеви дому вимовляти мешканнє комірникови в часі від 1-го жовтня до 1-го мая.

Українська пісня кождого очарує.

В нюйорській ґазеті „Ґлоб", з 3-го марта, в музичнім відділі на редакційній стороні читаємо між иншим такі вислови: „В Карнеґі Гол (в Ню Йорку) співала вчера вечером Марія Віпецька. Пані Віпецька задоволяла своїх слухачів головно народніми піснями України".

52 роки тюрми за крадіж.

Найстрашнійша кара тюремна, якої доси ще не було здається в історії світа, стрінула двох Еспанців, Адріяна Альвареза Ґерру і Романа Родріґвеза, котрих суддя МекІнтайр в Ню Йорку заслав на 52 роки і шість місяців тяжких робіт в тюрмі. Оба Еспанці напали були 23. грудня на богатого Американця в готели Нікербокер, в Ню Йорку, побили його і його жінку та зрабували гроший і дорогих річий вартости 50.-000 долярів. По доконанню рабунку вони хотіли втікнути вікном, але поліція зловила їх обох.

Вони — фахові рабівники. За ними довгий час пошукувало еспанське правительство за рабункові злочини. Суддя МекІнтайр, проголошуючи засуд, сказав: „Еспанські суди будуть трохи чекати на своїх кримінальників". Суддя думав засудити їх на кару смерти, але по розваженню сказав, що се булаб велика ласка для них.

В Атлантик Сіти продають 2.50-процентове пиво.

В Антлантик Сіти, Ню Джерзи, появилось в коршмах 2.50-процентове пиво, яке бровари розіслали зараз, як лише ґубернатор підписав ухвалу сойму про 3.50-процентове пиво. Сподіваються, що незабаром появиться 3.50-процентове пиво.

Зелізнича колізія в Елізабетпорт.

Три особи найшли свою смерть, дві инші правдопобідно покінчать життє, а шість легко поранені наслідком зударення двох поїздів в Елізабетпорт, Ню Джерзи, на шляху зелізниці „Ню Джерзи Сентрал". Колізія наступила в середу перед 6-тою годиною вечером.

Засуд канадійських Українців.

Юрко Воробець, провідник фармерів в Вакав, Саскачеван, Канада, які допускались крадежи в Проґресивній Фармерській Організації, зістав засуджений 20. лютого на чотири роки арешту. Крім того Олекса Шеремета, котрого Воробець наймав, дістав 23 місяці, а Михайло Лисиця 22 місяці арешту. Крім того має ще відбутися розправа проти десятьох других фармерів і А. Штика, котрий працював в Елеваторі. — Воробець — як виказалося на розправі — намовив А. Штика, аби той дав йому чек на дві тисячі долярів за збіже, яке обіцявся доставити пізнійше. Колиж збіжа не доставив, А. Штик запитав про причину, на що Воробець заявив, що він не має жадного збіжа, і рівночасно зажадав від Штика більше гроший. Той давав, аж сума дійшла до 7 тисяч долярів. Щоби затерти слід, Воробець намовив спалити елеватор, що й зроблено минувшого року в марті. Злочин однак викрито і виновників покарано.

Читайте українські книжки і ґазети, бо часте читане веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарні „Свободи"

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

СТЕЙПЛТОН, Н. Й. Бр. св. Михаїла, від. 211, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться дня 13. марта в гали під ч. 217 Брод Стр. Стейплтон. Мітінґ почнеться точно о 8-мій годині вечер. На сім мітінгу кождий член повинен явитися, бо є важні справи до полагодження. — О. Ласів, секр.

ФАРРЕЛ, ПА. Подаю до відома, що бр. св. Івана Хрестителя, від. 183, вибрало уряд на 1920 рік як слідує: І. Малярський, предс.; М. Забич, секр.; В. Грицик, кас.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Сестрицтво св. Ольги, від. 318, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбувся і на 1920 рік вибрано новий уряд: Теодора Демчук, предс.; Олександра Которож, заст. предс.; Катерина Яремко, секретарка; Петрунеля Косій, заст. секр.; Мелянія Кравчишин, касієрка; Олена Крайовська, заст. касієрки; Александра Которож і Петрунеля Косій, контрольорки; доглядачки хорих: Текля Вітушинська, Розалія Крайовська і Фрозина Андрусишин. Проситься тих, котрі ще не стоять в жадних організаціях, нехай пристануть до У. Н. Союза, бо се є найліпша і найзаможнійша організація українська. — Катерина Яремко, секр.

ЛОРЕЙН, О. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 34, повідомляє своїх членів, що мітінґи будуть відбуватись кождого місяця, перша неділя по 15-тім, в парофіяльній гали, точно о годині 2-гій пополудни. Котрий член не прийде на мітінґ, то заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. — Т. Пик, секр.

ПЛЕЙНС, ПА. Бр. св. Андрея, від. 48, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться зараз по Службі Божій, в гали церковній в першу неділю по 15-тім. Тож проситься всіх членів, аби явились на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів напоминається, щоби вирівнали свої довги, бо в противнім разі зістануть суспендовані. Член, котрий не явиться на сей мітінґ, заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. — М. Ільків, предс.; В. Могильський, секр.

МАЙНЕРСВІЛ, ПА. Бр. св. Николая, від. 78, подає до відома всім членам, що квартальний мітінґ відбудеться 7. марта, о годині 2-гій пополудни, в гали церковній, щоби кождий член явився на тім мітінгу. — М. Шапняк, предс.; В. Ґонтарчик, кас.; Й. Муляк, секр.

ОЛІЄН, Н. Й. Товариство „Запорожська Січ", від. 363, подає до відома усім своїм членам, що квартальний мітінґ відбудеться в суботу, дня 13. марта, о годині 7.30 вечером. На тім мітінгу контрольна комісія здасть касове справозданне. Проситься членів, щоб усі явились на мітінгу, бо є кілька важних справ до залагодження. — Г. Підскальний, секр.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що мітінґ відбудеться дня 7. марта, в неділю, пополудни о годині 2-ій, в гали під ч. 435 Мейн Стр. Довжників проситься вирівнати довг, бо в противнім случаю будуть суспендовані. Проситься явитись на мітінґ в означений час. — П. Похмурський, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Івана Франка, від. 103, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, 21. марта, зараз по Службі Божій, в гали парафіяльній. Проситься всіх членів явитись на мітінгу та вирівнати свої залеглости. Котрі члени не являться, будуть карані як товариство ухвалило. — В. Колодрубець, секр.

ФЕНІКСВІЛ, ПА. Бр. св. Ап. Петра і Павла, від. 321, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудесь в неділю, 7. марта а не 14, бо майже всі урядники роблять в той день, а є богато справ до полагодження. Напоминаєтьcя членів точнійше платити місячні вкладки, бо инакше поступиться з ними після братського статута. Хто довгує 2 місяці, того суспендується. Мітінґ відбудесь о 2-гій годині в домі ч. 311 Емет ул. — Д. Грабовський, секр.

ПОДЯКА.

Отсим маю честь зложити подяку Головному Урядови У. Н. Союза і всім членам сеї організації за так скоре виплаченне мені смертної запомоги в сумі $1.000 по моїй бл. памяти жінці, Марії Габура, котра була членицею У. Н. Союза, від. 1 в Шамокін, Па. В тій несподіваній пригоді кличу до всього українського народу: Братя і Сестри! Приставайте громадно до сеї організації, коли ще до сього часу не належите. Се є перша з ряду організація, котра спішить з виплатою запомоги по смерти члена. При тім желаю У. Н. Союзови як найбільше нових членів, а Союзовцям добробуту. — **Никифор Габура**, член У. Н. Союза, від. 1 в Шамокін, Па.

ПЕРЕПИСКА З ЕВРОПОЮ.

Хто знає щонебудь про **МИКОЛУ ЛЕСЬКОВА**, 32 літ, родом з Ухорович, п. Львів, замешкалого в Лисиничах, який ще перед війною виїхав до Америки (Hudson N. Y., Warren St. 230), нехай подасть вістку під: Михайло Грицко, Лисиничі, Галичина.